

Rokade

Informatiesysteem voor schaakclubs

Versie 5.49
Datum 01-11-2015

Handleiding programma Rokade

Inhoudsopgave

1. Algemeen gebruik van het programma.....	4
Inleiding.....	4
De inrichting van het systeem.....	5
Stap 1.....	5
Stap 2.....	5
Stap 3.....	5
Stap 4.....	6
Stap 5.....	6
2. Bestand.....	7
Instellingen.....	7
Clubgegevens.....	7
Seizoengegevens.....	7
Wijzig seizoengegevens.....	7
Voeg nieuw seizoen toe.....	11
Verwijder seizoen.....	11
Exporteren/Importeren van gegevens.....	12
3. Spelers.....	15
Bestand.....	15
Lidmaatschap.....	15
Wijzig lijstsamenstelling.....	15
Personen.....	16
Teams.....	16
Leden.....	17
Toernooispelers.....	18
Toernooiteams.....	19
4. Competities.....	20
Bestand.....	20
Competitiespelers.....	20
Wijzig lijstsamenstelling.....	21
Verander van standaard competitie.....	21
Barrièrepunten toekennen.....	21
Subgroepen toekennen.....	21
Startwaarden toekennen.....	22
Volgnommern toekennen.....	22
Verwijder ingevoerde ronden.....	22
Wijzig rondegegevens.....	23
Kopieer rating.....	23
Promoveer spelers.....	23
Herbereken en sorteer spelers.....	23
Maak website bestanden.....	23
Overzichten.....	24
De ranglijst.....	24
De ratinglijst.....	25
De stijgerlijst.....	25
De TPR lijst.....	26
De rondeuitslagen.....	26
De lijst van spelers die niet gespeeld hebben.....	26
De voorlopige uitslagen.....	26
De partijen zonder uitslag.....	27
De rondegegevens van een bepaald lid.....	28

De kruistabel.....	28
De scoretabel.....	28
De verboden indelingen.....	28
De lijst met toekomstig afzeggingen.....	29
Het maken van een indeling.....	30
Het invoeren van uitslagen.....	32
5. Bondscompetitie.....	33
Bestand.....	33
Bondspelers.....	33
Herbereken en sorteer bondspelers.....	33
Bondsteams.....	33
Herbereken en sorteer bondsteams.....	34
Wijzig clubteam.....	34
Overzichten.....	35
De speleroverzichten:.....	35
De teamoverzichten:.....	37
Het indelen van de teams.....	38
Het invoeren van de bondsuitslagen.....	38
Borduitslagen.....	38
Teamuitslagen.....	39
6. Financiële administratie.....	40
Bestand.....	40
Debiteuren.....	40
Crediteuren.....	41
Dagboeken.....	41
Grootboekrekeningen.....	42
Aanmaken verplichtingen.....	43
Bijwerken Deb/Cred administratie.....	43
Betalingsagenda.....	43
Overzichten.....	45
Balans.....	45
Resultatenrekening.....	45
Openstaande posten.....	45
Rekeningoverzicht.....	45
Boeken.....	46
Boeking toevoegen.....	46
Boeking wijzigen.....	49
Boeking verwijderen.....	49
Boeking printen.....	49

1. Algemeen gebruik van het programma.

Inleiding.

Het programma Rokade is gemaakt om door verschillende functionarissen in de club gebruikt te worden. Hiervoor is het programma onderverdeeld in 4 deelsystemen, t.w.:

- De ledenadministratie
- De competities
- De bondscompetitie
- De financiële administratie.

Voor elk deelsysteem kan een persoon de verantwoordelijkheid binnen de club worden toegekend. Bijvoorbeeld de secretaris voor de ledenadministratie, de interne competitieleiders voor de verschillende competities (senioren en jeugd), de externe wedstrijdleider voor de bondscompetitie en de penningmeester voor de financiële administratie. Elk van deze personen heeft hiervoor in het scherm **Bestand > Instellingen** het betreffende deelsysteem aangevinkt.

Door het betreffende deelsysteem aan te vinken wordt de optie 'Importeren' in het menu **Bestand > Importeren** voor het betreffende deelsysteem uitgeschakeld om te voorkomen dat deze persoon corrupte gegevens importeert en hiermee zijn eigen gegevens, waarvoor hij verantwoordelijk is, kwijt raakt.

Het is ook mogelijk dat één persoon verantwoordelijk is voor meer dan één deelsysteem. In dat geval vinkt hij de betreffende deelsystemen aan in het scherm **Bestand > Instellingen**. Zodra er meer dan 1 competitie is ingevoerd in de seizoengegevens m.b.v. het scherm **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens**, moet per competitie worden aangegeven waarvoor men verantwoordelijk is. Hierdoor is het mogelijk verschillende competitieleiders te hebben, bijv. voor de senioren en de jeugd, en toch elkaars gegevens te importeren.

Na de installatie van het programma staan alle deelsystemen aangevinkt.

Centrale rol in deze gedistribueerde gegevensopslag is weggelegd voor de ledenadministratie. Voor elk deelsysteem kan men personen c.q. leden toevoegen om de voortgang van bijv. de competitie niet te belemmeren. Wanneer men **niet** verantwoordelijk zijn voor de ledenadministratie worden deze personen c.q. leden als voorlopig opgeslagen. Dit is te zien aan de gele achtergrondkleur in het scherm **Spelers > Personen, Spelers > Leden** en **Spelers > Toernooispelers**. Echter alleen wanneer men verantwoordelijk is voor de ledenadministratie worden deze personen c.q. leden als definitief opgeslagen. Door export / import worden de personen c.q. leden bij de overige deelsystemen definitief gemaakt.

Dus als je de enige in de club bent die het programma gebruikt, vink dan in ieder geval de Ledenadministratie aan en verder alle deelsystemen die je gebruikt!

Zoals in vele administratieve systemen zijn ook hier de gegevens opgeslagen in een relationele database. Dit houdt in dat het programma de beschikking heeft over alle gegevens die ooit zijn ingevoerd c.q. geïmporteerd. Op enig moment zijn slechts de gegevens van het actuele seizoen en één competitie actief.

Door een ander jaar te kiezen in het menu **Bestand > Seizoengegevens > Verander van jaar**, wordt een ander seizoen actueel. Het te kiezen jaar is het beginjaar van het gewenste seizoen.

Een aantal lijsten uit de ledenadministratie en de competities kun je zelf samenstellen.

Standaard wordt de lijst vooringesteld zoals deze in de vorige versies eruit zag. Door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via de menuopties **Spelers > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling** en **Competities > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling** kun je de lijsten wijzigen, zowel qua inhoud als qua volgorde van de te tonen items.

De inrichting van het systeem.

Wanneer het systeem voor de eerste keer gebruikt wordt moeten een aantal gegevens ingevoerd worden. Deze zijn onderverdeeld in de volgende stappen:

Stap 1.

Instellingen.

In het menuscherm **Bestand > Instellingen** worden een aantal gegevens over instellingen van het systeem vastgelegd. Belangrijk hier is het aangeven of en voor welk(e) deelsyste(e)m(en) men verantwoordelijk is.

Clubgegevens.

In het menuscherm **Bestand > Clubgegevens** kunnen enkele gegevens m.b.t. de club of vereniging worden ingevoerd.

De seizoengegevens.

In het menuscherm **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens** moeten alle gegevens m.b.t. de competities, bondscompetitie en financiën en ratinginstelling worden ingevoerd door de functionaris die daarvoor verantwoordelijk is.

Er is initieel 1 competitie aanwezig. Met de knop **Toevoegen** kunnen meer competities worden ingevoerd. Er zijn 2 soorten competities:

- clubcompetities: hierin kunnen alleen leden meespelen.
- toernooien: Hier moeten we onderscheid maken tussen
 - toernooien voor spelers. In een toernooi voor spelers kunnen zowel leden als toernooispeleers meespelen.
 - toernooien voor teams. In een toernooi voor teams kunnen alleen toernooiteams meespelen.

Stap 2.

Vervolgens kunnen de personen en de leden ingevoerd worden. Let op: dit moet gebeuren op het systeem van de functionaris die verantwoordelijk is voor de ledenadministratie.

De personen kunnen ingevoerd worden in het menuscherm **Spelers > Personen** of door deze te importeren uit de OLA database van de KNSB (zie **Bestand > Importeren > KNSB leden**).

In de personenlijst zijn alle personen aanwezig die nu of in het verleden lid zijn geweest of in een of meer toernooien hebben gespeeld.

Daarna kunnen de personen als lid of toernooispeleer worden toegevoegd aan het ledenbestand of toernooispeleerslijst via het menuscherm **Spelers > Leden** resp. **Spelers > Toernooispeleers**. Via menu **Bestand > Export > Spelergegevens** kunnen de gegevens naar de overige functionarissen worden gezonden.

Stap 3.

De interne wedstrijdleider kan, wanneer hij niet verantwoordelijk is voor de ledenadministratie, de spelergegevens importeren. Vervolgens moeten de spelers, waarvan bij het invoeren ervan is opgegeven dat zij meespelen in een of meer competities, als deelnemer opgevoerd bij de betreffende competitie. Via menuoptie **Speler > Leden** kan per lid, via de wijzig-knop, opgegeven worden in welke competitie hij/zij meespeelt en via menuoptie **Speler > Toernooispeleers** kan dit voor de toernooispeleers gebeuren. Competities kunnen toegevoegd worden in de seizoengegevens onder menuoptie **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens**.

Via menuoptie **Competities > Bestand > Competitiespeleers** kunnen de gegevens per competitie worden opgevraagd en gewijzigd.

Verder kan hier, bij gebruik van meer competities, de competitie worden ingevoerd die standaard wordt gebruikt via menuoptie **Competities > Bestand > Standaard competitie**.

Indien gewenst kunnen vervolgens via menuoptie **Competities > Bestand** de barrièrepunten en de subgroepen worden toegekend, zoals dit is vastgelegd in de seizoengegevens van de betreffende competitie.

Stap 4.

De externe wedstrijdleider kan, wanneer hij niet verantwoordelijk is voor de ledenadministratie, de ledengegevens importeren. Vervolgens zijn de leden, waarvan bij het invoeren ervan is opgegeven dat zij zijn opgegeven aan de bond, als deelnemer opgevoerd. Via menu **Bondscompetitie > Bestand > Bondspelers** kunnen de gegevens worden opgevraagd en gewijzigd. Hierna moet van elk lid, via wijzigen, worden opgegeven voor welk team hij of zij is opgegeven bij de bond en voor de club. Meestal zijn die gelijk aan elkaar. Wanneer een lid echter voor het clubbelang in een ander team speelt dan is opgegeven aan de bond, moet dit hier ook ingevoerd worden. Voor de ranglijst tellen alleen die partijen mee die het lid speelt voor het clubteam.

Verder kunnen de bondsteams voor alle poules waarin de eigen teams spelen worden ingevoerd via menuoptie **Bondscompetitie > Bestand > Bondsteams**. Wanneer alle teams zijn ingevoerd, kunnen de indelingen van de verschillende poules worden ingevoerd

Stap 5.

Allereerst moet de penningmeester de grootboekrekeningen en de dagboeken invoeren.

Vervolgens moeten financiële seizoengegevens worden ingevoerd.

De penningmeester kan, wanneer hij niet verantwoordelijk is voor de ledenadministratie, de ledengegevens importeren. Vervolgens zijn de leden opgevoerd als lid-debiteur. Via menu **Financieel > Bestand > Debiteuren** kunnen de gegevens worden opgevraagd en gewijzigd. Vervolgens kan van alle ledendebiteuren de contributie als verplichting in het verkoop dagboek worden ingevoerd via **Financieel > Bestand > Aanmaken verplichtingen**. Dit is te controleren door via **Financieel > Boeken** het verkoopdagboek op te vragen. Daarna is het mogelijk om de accepten te printen via **Financieel > Bestand > Debiteuren** (zie Help).

2. Bestand.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen de volgende, voor het programma, gemeenschappelijke gegevens:

- Instellingen
- Clubgegevens
- Seizoengegevens

In de menuoptie **Bestand** zijn deze gegevens in te voeren c.q. te wijzigen. Verder kunnen hier de gegevens worden geëxporteerd en, voor zover men **niet** verantwoordelijk is voor een bepaald deelsysteem, kunnen de gegevens worden geïmporteerd.

Instellingen.

Naast gegevens over printerinstellingen, e-mail, website e.d. zijn de volgende gegevens van belang:

- Startmaand van het seizoen
Bij het starten van het programma wordt het actuele seizoen bepaald aan de hand van de startmaand van het seizoen. De gegevens van het actuele seizoen worden dan ingelezen. Door de startmaand te wijzigen kan het actuele seizoen wijzigen en worden de gegevens van het gewijzigde actuele seizoen opgehaald.
- Verantwoordelijkheid voor de diverse subsystemen
De deelsystemen waarvoor men verantwoordelijk is moeten aangevinkt worden. Zorg ervoor dat er binnen de club of vereniging iemand verantwoordelijk is voor elk deelsysteem dat gebruikt wordt. In ieder geval moet er een persoon verantwoordelijk zijn voor het deelsysteem **Ledenadministratie**

Op het tabblad 'Mappen' kan een map worden ingevoerd waarin een backup van de gegevens (database) worden opgeslagen. Wanneer hier een geldige map is ingevoerd wordt telkens bij het afsluiten van het programma een kopie van de database in deze map geplaatst.

Voor het menu **Bestand > Instellingen** is in de knoppenbalk een sneltoets aanwezig:

Clubgegevens.

De bij de registratie van het programma ingevoerde clubnaam en licentiecode worden in de clubgegevens opgeslagen. De licentiecode is daarna niet meer te wijzigen. Van de overige gegevens wordt momenteel alleen de korte clubnaam gebruikt in de rapporten als onderschrift bij het clublogo.

Seizoengegevens.

In de menuoptie **Bestand > Seizoengegevens** kunnen de seizoengegevens worden beheerd (wijzigen, toevoegen en verwijderen).

Verder kan het actuele seizoen worden gewijzigd met de menuoptie: **Bestand > Seizoengegevens > Verander van seizoen.**

Wijzig seizoengegevens.

In de seizoengegevens worden de voor het betreffende seizoen geldende gegevens opgeslagen voor de competities, de bondscompetitie, de financiële administratie en de ratingbepaling.

Competities.

Na installatie van het programma is er één competitie aanwezig. Er kunnen vervolgens per seizoen zoveel competities aangemaakt worden als nodig is door met de knop **Toevoegen**

een of meer competities toe te voegen.

Hierbij wordt er telkens één competitie toegevoegd. De soort competitie kan worden geselecteerd uit de volgende mogelijkheden:

- Clubcompetitie: alleen voor leden.
- Toernooi: voor zowel spelers (voor leden alsook voor niet-leden) als voor teams.

De gegevens per competitie worden gekopieerd van de geselecteerde competitie. Vervolgens kunnen ook de spelers worden gekopieerd van de geselecteerde competitie.

Door de gewenste competitie te kiezen in het veld '**Competitie**', worden de gegevens getoond. Geef elke competitie een geëigende naam zoals 'Najaarscompetitie senioren' of 'Snelschaak competitie' enz.

Belangrijk is vervolgens het puntensysteem (Zwitsers, Keizer of Alkmaar). Voor elk systeem geldt een andere manier van puntenbepaling voor de gespeelde partijen.

Zwitsers

In het Zwitsers systeem is per soort uitslag het aantal toe te kennen punten direct in te voeren. Om spelers met hetzelfde aantal punten te sorteren worden weerstandspunten en SonneBorn-Berger punten bepaald.

- Weerstandspunten
De weerstandspunten (WP), ook wel Buchholz of Solkoffscore genoemd, van een speler is de som van de gescoorde punten, die zijn tegenstanders in de tot op dat moment gespeelde ronden hebben behaald.
- Sonneborn-Berger punten
De Sonneborn-Berger-score (SB), ook wel Buchholz II genoemd, van een speler is de som van de gescoorde punten van de tegenstanders van wie betrokkene heeft gewonnen, vermeerderd met de halve som van de gescoorde punten van die tegenstanders, waarmee hij remise heeft gespeeld.

Wanneer een speler in een bepaalde ronde niet speelt omdat hij heeft afgezegd en WP bij afzeggen is aangevinkt, een bye heeft, vrijgesteld is of een andere afwezigheidsreden heeft, kun je vastleggen hoeveel weerstandspunten deze speler krijgt voor deze ronde. Hier kun je kiezen tussen:

- Eigen WP: voor elke gespeelde partij de werkelijk behaalde punten en voor alle niet gespeelde ronden (afgezegd, oneven, vrijgesteld) remisepunten
- Remise punten: voor elke ronde remisepunten
- Werkelijke punten: het totaal aantal behaalde punten

Verder kan worden vastgelegd hoeveel deze ronde bijdraagt aan het puntentotaal dat een tegenstander in een van de volgende ronden als weerstandspunten krijgt van deze speler. Hier kun je kiezen tussen:

- Remise punten: de niet gespeelde ronde levert remise punten op voor het puntentotaal
- Werkelijke punten: de niet gespeelde ronde levert de werkelijke punten op voor het puntentotaal

Keizer

In het Keizer systeem is het aantal toe te kennen punten afhankelijk van de waarde van de tegenstander. Hiertoe worden per soort uitslag factoren ingevoerd. Een factor 6 betekent dat er punten worden toegekend overeenkomstig de waarde van de tegenstander. Een factor lager dan 6 levert een overeenkomstig lager aantal punten op (bijv. factor 3 levert de helft van de waarde van de tegenstander op).

Na elke competitieronde worden de waardepunten volgens de ranglijst als volgt toegekend: de hoogste speler in de ranglijst krijgt de hoogste waarde, zoals vastgelegd in de seizoengegevens. Elke volgende speler in de ranglijst krijgt een aantal punten minder ter grootte van het waardeverschil, zoals vastgelegd in de seizoengegevens.

□ Alkmaar

In het Alkmaar systeem is het aantal toe te kennen punten afhankelijk van de waarde van de tegenstander. Hiertoe worden per soort uitslag factoren ingevoerd. Een factor 3 betekent er punten worden toegekend overeenkomstig de waarde van de tegenstander.

Een factor ongelijk aan 3 levert een aantal punten op dat als volgt berekend wordt:

Waarde van de tegenstander + (Factor-3) * 4.

Factor 6 levert een aantal punten op gelijk aan de waarde van de tegenstander + 12.

Factor 0 levert een aantal punten op gelijk aan de waarde van de tegenstander - 12.

De waarde van een speler wordt als volgt bepaald:

Spelers met een startrating groter of gelijk aan de maximum startrating, geselecteerd met de combobox "Bij rating" in de seizoengegevens, krijgen de hoogste waarde, ingevuld in veld "Hoogste waarde" in de seizoengegevens.

De overige spelers worden toegekend aan een ratinggroep van 100 ratingpunten. Spelers in elke ratinggroep krijgen dezelfde waarde, waarbij het verschil in waarde tussen de ratinggroepen wordt bepaald door het waardeverschil, zoals ingevuld in het veld "Waardeverschil" in de seizoengegevens.

Dus bij een "Hoogste waarde" van bijv. 20 bij rating ≥ 2000 , met waardeverschil van 1, krijgt een speler

- met startrating ≥ 2000 : een waarde 20

- met startrating ≥ 1900 en < 2000 : een waarde van 19

- met startrating ≥ 1800 en < 1900 : een waarde van 18

enz.

Per competitie kunnen een aantal waarden worden ingevoerd voor de diverse competitieparameters zoals het aantal te spelen ronden, het aantal cycli, het aantal subgroepen, de puntentoekenning voor het gekozen systeem enz.

Hierbij geldt dat in 1 cyclus de spelers slechts 1 keer tegen dezelfde tegenstander ingedeeld worden. Dus wanneer spelers in de hele competitie niet vaker dan 1 keer tegen dezelfde tegenstander ingedeeld mogen worden zet dan het aantal cycli op 1.

Door het aantal te spelen ronden in te voeren, in combinatie met een aantal cycli, wordt het aantal ronden per cyclus getoond. Hiermee wordt bepaald hoeveel ronden spelers niet tegen dezelfde tegenstander ingedeeld worden.

Met het aantal '**ronden tot de volgende ontmoeting**' kan vervolgens vastgelegd worden hoeveel ronden er minimaal tussen 2 ontmoetingen van dezelfde spelers in opeenvolgende cycli moet liggen. Verder is van belang hoe de indeling moet gebeuren (op ranglijst, ratinglijst enz.)

Belangrijk is verder de manier van indelen. In de combobox '**Indelen Op**' kan een keuze gemaakt worden uit 8 opties: 4 volgens de ranglijst, 2 volgens de ratinglijst, 1 volgens de TPR lijst en 1 voor meerkampen(Zwitsers) c.q. startwaarden (Keizer).

Bij het indelen volgens de ranglijst (1-2,3-4,.. of $1-(\frac{1}{2}n+1)$, $2-(\frac{1}{2}n+2)$,..., of 1-n, 2-(n-1),..., of random) is van belang hoe de ranglijst wordt gesorteerd.

In het Keizer systeem en het Alkmaar systeem is dit altijd op volgorde van wedstrijdpunten, rating en achternaam.

In het Zwitsers systeem is dit in te stellen via de comboboxen '**Sorteren op**'. Als eerste criterium kan gekozen worden tussen sorteren op wedstrijdpunten of op percentage.

Wanneer er met subgroepen wordt gewerkt zijn er twee extra keuzen n.l.:

- sorteren op subgroep en vervolgens op wedstrijdpunten.

- sorteren op subgroep en vervolgens op percentage

Wanneer het aantal bordes per partij groter is dan 1 (competitie van teams) is er een extra keuze n.l.: sorteren op bordpunten.

Als tweede, derde en vierde criterium kan uit de volgende 8 opties gekozen worden: **WP**, **SB**, **Rating**, **Stijging**, **Percentage/Wedstrijdpunten** (afhankelijk van de eerste keuze), **Rangnummer**, **Aantal gespeeld** en **Volgnummer**.

- Wanneer er met subgroepen wordt gewerkt en als eerste criterium is NIET gekozen voor sorteren op subgroep dan wordt als 9^e optie: **Subgroep** toegevoegd.
- Wanneer er met teams wordt gewerkt (aantal bordes per partij is groter dan 1) en als eerste criterium is NIET gekozen voor sorteren op bordpunten dan wordt als 9^e optie: **Bordpunten** toegevoegd.
- Wanneer er NIET met meertallen wordt gewerkt (aantal bordes per partij is 1) en het aantal subgroepen is niet groter dan 1 en als eerste criterium is gekozen voor sorteren op punten dan wordt ALLEEN bij het 2e criterium als 9^e optie: **Onderling resultaat** toegevoegd. Bij gelijk puntenaantal en indien elke speler met dit puntenaantal tegen elke andere speler met dit puntenaantal heeft gespeeld wordt gesorteerd op de onderling behaalde punten.

Wanneer je wilt indelen volgens de KNSB methode **Indelen op weerstandspunten** kies je voor '**Indelen Op**': 1-n, 2-(n-1),... en '**Sorteren op**': Punten, WP en SB.

Wanneer je wilt indelen volgens de KNSB methode **Indelen op rating** kies je voor '**Indelen Op**': 1-($\frac{1}{2}n+1$), 2-($\frac{1}{2}n+2$),... en '**Sorteren op**': Punten, Rating, WP en SB.

Verder kan in het Zwitsers systeem de competitie als een knock-out competitie worden gedefinieerd door de betreffende checkbox aan te vinken. Na elke ronde vallen dan de verliezende spelers automatisch af.

Wanneer de competitie een competitie voor teams moet zijn moet gekozen worden voor het Zwitsers systeem en het 'Aantal bordes per partij' moet gelijk zijn aan het aantal spelers in de teams.

Bondscompetitie.

Na installatie van het programma is er één team en 1 poule aanwezig met een aantal vooringestelde waarden voor de diverse competitieparameters zoals het aantal punten voor teams en spelers. Deze parameters kunnen aangepast worden aan de voor deze competitie geldende waarden.

Wanneer de ranglijst voor de externe score van clubspelers wordt gebruikt kan vastgelegd worden hoe deze gesorteerd moet worden (op punten of op percentage). In het geval van sorteren op percentage is het minimaal aantal te spelen partijen van belang. Hiermee wordt voorkomen dat spelers met 1 gewonnen partij de lijst blijven aanvoeren. Van elke speler die in de bondscompetitie speelt moet opgegeven worden voor welk team hij of zij is opgegeven aan de bond en wat voor de club het eigen team van de speler is. Deze zullen meestal gelijk zijn maar kunnen verschillen wanneer een speler niet voor een team is opgegeven aan de bond maar toch voor een bepaald team uitkomt. De ranglijst wordt opgemaakt uit de partijen die voor het eigen team zijn gespeeld.

Er kunnen vervolgens per seizoen maximaal 20 clubteams worden ingevoerd in even zo vele poules. Wanneer er meer dan 1 clubteam in dezelfde poule speelt kan dit aangegeven worden door voor beide clubteams hetzelfde poulenummer in te vullen.

Per poule kan vervolgens het aantal teams in de poule, het aantal spelers (bordes) per team en de poulenaam (klasse) worden ingevuld.

Financiële administratie.

De financiële seizoengegevens bestaan uit de contributiebedragen en de grootboekrekeningen voor de verschillende leden. Hiervoor is het noodzakelijk dat de grootboekrekeningen eerst zijn ingevoerd met de menuoptie **Financieel > Bestand > Grootboekrekeningen**.

Bij de contributiebedragen kan bij de senioren en de jeugdleden onderscheid gemaakt worden tussen de normale contributie en een speciale contributie. Deze laatste kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor korting op de contributie in geval van leden uit één gezin of minder draagkrachtige leden.

Rating berekening.

De ratingberekening kan op 2 manieren: individueel of cumulatief. In het eerste geval is de berekening gebaseerd op de beginrating van de tegenstander. In het tweede geval is de berekening gebaseerd op de berekende rating van de tegenstander.

Verder kun je kiezen voor een vaste k-factor of een variabele k-factor. In het eerste geval kan de vaste k-factor worden ingevoerd. Standaard wordt hier een k-factor van 20 ingevoerd. In het tweede geval is bij een rating kleiner dan 2000 de k-factor 30, bij een rating tussen 2000 en 2400 is de k-factor $(2600 - \text{rating}) / 20$ en bij een rating groter dan 2400 is de k-factor 10 (KNSB methode).

Wanneer de resultaten van de externe partijen moeten meetellen voor het bepalen van de rating kun je kiezen voor een vaste k-factor, een variabele k-factor zoals hierboven beschreven (KNSB methode) of een variabele k-factor die 2 keer de bovenstaande methode bedraagt ($2 * \text{KNSB methode}$).

Voor het menu **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens** is in de

knoppenbalk een sneltoets aanwezig:

Voeg nieuw seizoen toe.

Aan het begin van een nieuw seizoen is het noodzakelijk gegevens voor het nieuwe seizoen aan te maken. Met de menuoptie **Bestand > Seizoengegevens > Voeg nieuw seizoen toe** worden voor het nieuwe seizoen alle seizoengegevens van het actuele jaar inclusief alle niet opgezegde leden en alle bondscompetitie en financiële basisgegevens aangemaakt. De startwaarden van de spelers worden per competitie gebaseerd op de positie op de ranglijst op het moment van aanmaken. De startrating wordt gelijk aan de rating op het moment van aanmaken.

De nieuwe seizoengegevens worden automatisch actief zodra de startmaand van het seizoen, zoals opgegeven in de instellingen (menuoptie **Bestand > Instellingen**), is bereikt.

Verwijder seizoen.

Indien gewenst kunnen seizoengegevens, inclusief de gegevens van de deelsystemen van het betreffende jaar, worden verwijderd.

Exporteren/Importeren van gegevens.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen de volgende gegevens:

Gegevens die door het programma worden aangemaakt.

Om gegevens tussen de verschillende functionarissen van de club of vereniging te kunnen uitwisselen is de export/import functionaliteit toegevoegd.

De functie exporteren levert een bestand op van het te exporteren deelsysteem en seizoen. Dit bestand kan worden opgeslagen of via e-mail verzonden.

De functie importeren kan alleen gebruikt worden voor deelsystemen waarvoor men **niet** verantwoordelijk is. Dit om te voorkomen dat men gegevens importeert die de eigen gegevens, waarvoor men dus verantwoordelijk is, overschrijven. Deze verantwoordelijkheid kan per deelsysteem worden ingevoerd met de menuoptie: **Bestand > Instellingen.**

Voor het deelsysteem **Competities** kan de verantwoordelijkheid, bij meer dan 1 competitie, per competitie worden ingevoerd. Bij het importeren worden alleen die competities geïmporteerd waarvoor men **niet** verantwoordelijk is (competitie niet aangevinkt).

Voor het importeren van gegevens van de deelsystemen **Competities**, **Bondscompetitie** en **Financiële administratie** is het noodzakelijk dat de ledengegevens actueel zijn. Wanneer dit niet het geval is wordt de melding:

'Gegevens van lidnummer XXX niet aanwezig, importeer eerst de leden!'

getoond. Importeer dan eerst de ledengegevens en daarna de gegevens van de overige deelsystemen.

Het is aan te raden om regelmatig een export te maken van de subsystemen waarvoor men verantwoordelijk is. Bewaar deze bestanden op een veilige plaats. Hierdoor is het, na onverhoopte schijfproblemen, altijd mogelijk de oorspronkelijke situatie te reproduceren.

Gegevens die voor derden geëxporteerd kunnen worden.

Hierbij onderscheiden we de volgende gegevens:

Systeem Keizer

Wanneer één of meer competities volgens het Keizer systeem worden gespeeld kunnen de competitiegegevens worden geëxporteerd naar een bestand om te worden ingelezen in het programma Systeem Keizer.

KNSB ratingbestand

Van een competitie kan een bestand worden aangemaakt in FIDE formaat dat naar de KNSB gemaild kan worden t.b.v. de KNSB ratingbepaling. Na elk kwartaal kunnen de competitieresultaten worden gemaild. Wanneer een competitie langer dan een kwartaal loopt kunnen de ronden die in het betreffende kwartaal zijn gespeeld worden verstuurd.

□ **Gegevens van derden die geïmporteerd kunnen worden.**

Hierbij onderscheiden we de volgende gegevens:

□ **Systeem Keizer**

Hiermee kan een bestand worden ingelezen dat aangemaakt is met het programma Systeem Keizer. De gegevens kunnen in een nieuwe competitie van dit programma worden ingelezen.

□ **Tekstgegevens**

De teksten, die in de verschillende onderdelen van dit programma worden gebruikt, worden meegeleverd in het bestand Teksten.xml. In uitzonderlijke gevallen kunnen de teksten via dit menu worden ingelezen.

□ **KNSB rating**

Wanneer de KNSB rating opnieuw is bepaald door de KNSB kan het betreffende bestand worden gedownload van de KNSB site via menu Rating > KNSB ratinglijst. Klik daarna op "Download lijsten" in de linker kolom van het scherm. Kies vervolgens een van de volgende links:

- ratinglijst 'maand' 'jaar' - formaat Swiss Master (csv)
bijv.: ratinglijst augustus 2009 - formaat Swiss Master (csv)
- ratinglijst 'maand' 'jaar' - oud formaat
bijv.: ratinglijst augustus 2009 - oud formaat

en open dit ZIP-bestand.

Dit CSV c.q. TXT bestand kan worden ingelezen waarbij de KNSB rating van de spelers met een bondsnummer wordt overschreven. Van de leden van de aangevinkte competities wordt de startrating overschreven met de KNSB rating.

□ **KNSB leden**

Om KNSB leden toe te voegen als spelers aan het programma Rokade en vervolgens aan één of meer competities kan het KNSB ledenbestand worden gedownload van de KNSB site via menu **Rating > KNSB rating**.

Klik daarna op "Download lijsten" in de linker kolom van het scherm. Kies vervolgens de volgende link:

- Volledige ledenlijst KNSB d.d. dd mm jjjj (csv)

Dit Zip bestand bevat een CSV bestand Lidjjjjmdd.csv. Na uitpakken kan het bestand via dit menu worden ingelezen, waarbij de geselecteerde KNSB leden als spelers in het programma Rokade kunnen worden toegevoegd aan een of meer competities.

Het is ook mogelijk om de **OLA** lijst te importeren via dit Rokade menu.

Ga als volgt te werk:

- Log in op de OLA website van de KNSB.
- Ga naar tabblad "Leden".
- Klik op "Actions" en daarna op "Select columns".
- Klik in de linker lijst op "Postcode" en vervolgens op ">" om dit naar de rechterkolom te verplaatsen.
- Klik daarna op "Apply"
- Klik weer op "Actions" en daarna op "Download".
- Kies vervolgens voor "CSV"
- De lijst "Ledenlijst.csv" wordt aangemaakt. Kies deze lijst in Rokade om in te lezen onder deze menuoptie.

- Selecteer de spelers uit de linker lijst (Cntrl-A voor alle) die geïmporteerd moeten worden en klik op de knop.
- Klik daarna op de **Ok** knop: in de knoppenbalk

Hiermee worden:

- van alle spelers in Rokade met een KNSB lidnummer de gegevens overgenomen.
- van de spelers in Rokade waarvan alleen de naam overeenkomt na toestemming de gegevens overgenomen.
- de spelers, die niet in Rokade aanwezig zijn, toegevoegd.

3. Spelers

In het programma wordt onderscheid gemaakt tussen personen en competitiespelers omdat die in de database verschillende entiteiten zijn. Van een persoon worden een aantal gegevens vastgelegd, zoals naam-, adres- en woonplaatsgegevens, het bondsnummer, het e-mail adres, enz. Er zijn 2 soorten competities:

- clubcompetities: hierin kunnen alleen leden meespelen.
- toernooien: hierin kunnen zowel leden als toernooispelers meespelen.

Een persoon kan op een bepaald moment lid zijn van de club of spelen in een of meer toernooien. Leden kunnen het lidmaatschap weer opzeggen om vervolgens het seizoen erna weer lid te worden. Al die tijd blijven de persoonsgegevens in de database beschikbaar. In de lidmaatschap gegevens wordt vastgelegd in welke periodes een bepaalde persoon lid is geweest.

Hierdoor worden de persoonsgegevens slechts één keer opgeslagen. Wanneer iemand slechts tijdelijk lid is moeten de persoonsgegevens behouden blijven om deze te kunnen presenteren wanneer je gegevens opvraagt uit de tijd dat deze persoon lid was.

Bestand.

Onder deze menuoptie kunnen een aantal gegevens en instellingen voor de ledenadministratie worden beheerd. De volgende menuopties zijn te onderscheiden:

Lidmaatschap

Bij het toevoegen van een persoon aan de ledenadministratie wordt de begindatum van het lidmaatschap gevuld met de huidige datum.

Bij de start van dit menu worden alle personen uit het personenbestand getoond. Van de geselecteerde persoon wordt in het rechterdeel van het scherm de verschillende lidmaatschapsperiodes getoond. Met deze menuoptie kun je de lidmaatschapsdatums van een geselecteerde periode wijzigen door in het veld 'Begindatum' of 'Einddatum' in het scherm onder de lijst met lidmaatschapsperiodes de juiste begin- of einddatum in te vullen.

Door op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk te klikken wordt, wanneer de geselecteerde persoon een afgesloten laatste lidmaatschapsperiode heeft, een nieuwe periode toegevoegd met als begindatum de huidige datum.

Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken wordt de geselecteerde periode verwijderd.

Wijzig lijstsamenstelling.

Met deze menuoptie kunnen de lijsten worden samengesteld.

Een item toevoegen aan de geselecteerde lijst gebeurt door het betreffende item aan te vinken.

Een item verwijderen uit de geselecteerde lijst gebeurt door bij het betreffende item het vinkje weg te halen

Een item in de geselecteerde lijst van plaats wijzigen gebeurt door het betreffende item te selecteren en vervolgens op de **Omhoog** knop of op de **Omlaag** knop te klikken.

Personen

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: kunnen de persoonsgegevens worden beheerd. Elk van deze personen kan als lid of toernooispeeler worden toegevoegd aan een of meer competities.

Bij de start van dit scherm worden alleen de personen getoond die in de ledenlijst c.q. toernooispeelerslijst voorkomen. M.b.v. de keuzelijst "Soort personen:" in de knoppenbalk kunnen alle personen, de junioren of senioren worden getoond. Junioren zijn personen die jonger zijn dan de seniorleeftijd die is ingevoerd in menu *Bestand > Instellingen*.

Personen kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van de

betreffende persoon kan worden ingevoerd. Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van de geselecteerde persoon de gegevens getoond. Van de persoon kunnen nu alle gegevens worden gewijzigd.

Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een persoon die lid is of speelt in een of meer toernooien kan niet worden verwijderd. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken kan:

- Een persoon als afgevoerd worden gekenmerkt die in een ander dan het actuele jaar gespeeld heeft in de competitie.
- Een persoon verwijderd worden die nooit gespeeld heeft in een competitie.

De personenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen aan te klikken: , of .

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie *Spelers > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling*.

Teams

Met deze menuoptie kunnen de teams toegevoegd en beheerd worden. Per team kan de naam en het aantal bordes worden vastgelegd.

Elk van deze teams kan als toernooiteam worden toegevoegd aan een of meer competities. Bij de start van dit scherm worden alle teams getoond.

Teams kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van het

betreffende team kan worden ingevoerd. Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van het geselecteerde team de gegevens getoond. Van dit team kunnen nu de gegevens worden gewijzigd. Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een team dat speelt in een of meer toernooien kan niet worden verwijderd. Door op de

Verwijder knop in de knoppenbalk te klikken kan:

- Een team als afgevoerd worden gekenmerkt dat in een ander dan het actuele jaar gespeeld heeft in de competitie.
- Een team verwijderd worden dat nooit gespeeld heeft in een competitie.

De teamlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen aan te klikken: of .

Leden

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: kunnen de leden worden beheerd. Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde leden van het actuele jaar getoond.

Leden kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de personen uit het personenbestand worden getoond die geen lid zijn in het actuele jaar. Wanneer de persoon die lid wil worden in de personenlijst voorkomt, selecteer je deze persoon. Is dit niet het geval, dan kun je de persoon toevoegen aan de personenlijst met de knop: in de knoppenbalk. Na invoeren van de gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met de

Toevoegen knop:

Je kunt op die manier meer personen invoeren. Vervolgens sluit je dit scherm af met de

Afsluit knop:

Je komt dan weer terug in het vorige scherm en de laatst ingevoerde persoon is geselecteerd.

Er kan vervolgens in het rechterdeel van het scherm enkele gegevens van het lid worden ingevuld zoals het soort lid (wordt gebruikt in de financiële administratie voor de bepaling van de contributie), of hij/zij bij de bond is aangemeld en/of hij/zij in een of meer competities meespeelt. Wanneer er meer dan 1 competitie is ingevoerd in de seizoengegevens, kun je aangeven in welke competitie het lid speelt. Na invoeren van de gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met de **Toevoegen** knop

Wanneer je aangegeven hebt dat het lid in een competitie speelt, verschijnt er, in het geval je verantwoordelijk bent voor deze competitie (of voor geen enkel subsysteem), voor alle competities waarin het lid speelt een scherm waarin je de gegevens van het lid voor de betreffende competitie kunt invoeren. Sluit dit scherm af met de **Ok** knop: in de knoppenbalk.

Wanneer je aangegeven hebt dat het lid in de bondscompetitie speelt, verschijnt er, in het geval je verantwoordelijk bent voor de bondscompetitie (of voor geen enkel subsysteem), een scherm waarin je de gegevens van het lid voor de bondscompetitie kunt invoeren. Sluit dit scherm af met de **Ok** knop: in de knoppenbalk.

Wanneer je verantwoordelijk bent voor de financiële administratie (of voor geen enkel subsysteem), verschijnt er een scherm waarin je de gegevens van het lid voor de financiële administratie kunt invoeren. Sluit dit scherm af met de **Ok** knop: in de knoppenbalk.

Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken kan:

- Een lid als opgezegd worden gekenmerkt die in het actuele jaar gespeeld heeft in de competitie.
- Een lid dat niet gespeeld heeft in de competitie van het actuele jaar en geen financiële boekingen heeft verwijderd worden, in het geval je verantwoordelijk bent voor alle subsystemen of geen enkel subsysteem.

De ledenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen aan te klikken: , of .

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Spelers > Bestand> Wijzig lijstsamenstelling**.

Toernooispelers

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: kunnen de toernooispelers worden beheerd. Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde toernooispelers van het actuele jaar getoond.

Toernooispelers kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de personen uit het personenbestand worden getoond die geen toernooispeler zijn in het actuele jaar. Wanneer de persoon die toernooispeler wil worden in de personenlijst voorkomt, selecteer je deze persoon. Is dit niet het geval, dan kun je de persoon toevoegen aan de personenlijst met de knop: .

Na invoeren van de gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met de **Toevoegen** knop: . Je kunt op die manier meer personen invoeren. Vervolgens sluit je dit scherm af met de

Afsluit knop: .

Je komt dan weer terug in het vorige scherm en de laatst ingevoerde persoon is geselecteerd.

Er kan vervolgens in het rechterdeel van het scherm enkele gegevens van de toernooispeler worden ingevuld zoals het meespelen in een of meer competities. Wanneer er meer dan 1 competitie is ingevoerd in de seizoengegevens, kun je aangeven in welke competitie de toernooispeler speelt. Na invoeren van de gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met

de **Toevoegen** knop .

Wanneer je aangegeven hebt dat de toernooispeler in een competitie speelt, verschijnt er, in het geval je verantwoordelijk bent voor deze competitie (of voor geen enkel subsysteem), voor alle competities waarin de toernooispeler speelt een scherm waarin je de gegevens van deze toernooispeler voor de betreffende competitie kunt invoeren.

Sluit dit scherm af met de **Ok** knop: in de knoppenbalk.

Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken kan een toernooispeler die niet gespeeld heeft in de competitie van het actuele jaar verwijderd worden, in het geval je verantwoordelijk bent voor alle subsystemen of geen enkel subsysteem.

De lijst met toernooispelers kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen aan te klikken: , of .

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Spelers > Bestand> Wijzig lijstsamenstelling**.

Toernooiteams

Met deze menuoptie kunnen de toernooiteams worden beheerd. Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde toernooiteams van het actuele jaar getoond.

Voorwaarde is dat er een competitie in de seizoengegevens van het huidige seizoen aanwezig is waarbij als soort competitie 'Toernooi' is gekozen. Anders wordt de melding "Er is geen toernooi waaraan toernooiteams kunnen worden toegevoegd" getoond. Voeg in dat geval een competitie toe en kies bij 'Soort competitie' voor 'Toernooi' en aantal bordes > 1. De vraag 'Ook spelers toevoegen' met 'No' beantwoorden.

Toernooiteams kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de teams uit het teambestand worden getoond die geen toernooiteam zijn in het actuele jaar. Wanneer het team in de teamlijst voorkomt, selecteer je dit team. Is dit niet het geval, dan kun je het team

toevoegen aan de teamlijst met de knop: in de knoppenbalk. Na invoeren van de

gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met de **Toevoegen** knop:

Je kunt op die manier meer teams invoeren. Vervolgens sluit je dit scherm af met de **Afsluit**

knop:

Vervolgens kom je dan weer terug in het vorige scherm en het laatst ingevoerde team is geselecteerd.

Er kan dan in het rechterdeel van het scherm een aantal gegevens van het toernooiteam worden ingevuld zoals het meespelen in een of meer competities. Wanneer er meer dan 1 competitie voor toernooiteams is ingevoerd in de seizoengegevens, kun je aangeven in welke competitie het toernooiteam speelt.

Om een toernooiteam toe te voegen aan een bepaalde competitie moet het aantal spelers van het team overeenkomen met het aantal bordes van de competitie.

Na invoeren van de gegevens in dit scherm bevestig je de invoer met de **Toevoegen** knop

Wanneer je aangegeven hebt dat het toernooiteam in een competitie speelt, verschijnt er voor alle competities waarin het toernooiteam speelt een scherm waarin je de gegevens van dit toernooiteam voor de betreffende competitie kunt invoeren.

Sluit dit scherm af met de **Ok** knop: in de knoppenbalk.

Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken kan een toernooiteam dat niet gespeeld heeft in de competitie van het actuele jaar verwijderd worden.

De lijst met toernooiteams kun je vervolgens opslaan in een ASCII bestand of uitprinten door in de knoppenbalk een van de volgende knoppen aan te klikken: of .

Wanneer alle toernooiteams zijn ingevoerd, kunnen deze, voor zover ze nog niet zijn toegevoegd aan een bepaalde competitie, aan de gewenste competitie(s) worden toegevoegd via menuoptie **Competities > Bestand > Competitiespelers**. In dit menu kunnen ook spelers aan de toernooiteams worden toegevoegd door op de **Teamspelers**

knop te klikken.

Door in menuoptie **Competities > Uitslagen invoeren** de uitslagen van de individuele teamspelers in te voeren is het mogelijk de ranglijst voor zowel de toernooiteams als de teamspelers op te vragen.

4. Competities

Met het subsysteem **competities** kunnen een of meer competities in het actuele seizoen worden geleid. De inrichting per competitie kan ingevoerd worden in de seizoengegevens onder menuoptie **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens**.

Hier kunnen ook competities toegevoegd worden door op de **Toevoegen** knop te klikken. Er verschijnt vervolgens een scherm waarin de soort competitie gekozen kan worden. Er zijn 2 soorten competities:

- clubcompetities: hierin kunnen alleen leden meespelen.
- toernooien: hierin kunnen zowel leden als toernooispeleers meespelen. Wanneer de competitie een teamcompetitie is (Zwitserse competitie met aantal bordes per partij > 1) kunnen alleen toernooiteams meespelen.

Tevens kan de competitie geselecteerd worden waarvan de gegevens en eventueel de spelers voor de nieuwe competitie gekopieerd moeten worden.

Via menuoptie **Competities > Bestand > Competitiespelers** kunnen de gegevens van de competitiespelers per competitie worden ingevoerd en gewijzigd.

Verder kan hier, bij gebruik van meer competities, de competitie worden ingevoerd die standaard wordt gebruikt bij het opstarten van het programma, via menuoptie **Competities > Bestand > Standaard competitie**.

Indien gewenst kunnen vervolgens via menuoptie **Competities > Bestand** de barrièrepunten en de subgroepen worden toegekend, zoals vastgelegd in de seizoengegevens van de betreffende competitie.

Wanneer alle spelers aan een competitie zijn toegekend kan de indeling worden gemaakt. Vervolgens wordt de indeling weer gebruikt voor het invoeren van de uitslagen.

Tenslotte zijn de competitiegegevens middels een aantal overzichten op te vragen.

Bestand.

Onder deze menuoptie kunnen een aantal gegevens en instellingen voor de interne competitie worden beheerd. De volgende menuopties zijn te onderscheiden:

Competitiespelers.

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: , kunnen de volgende acties worden uitgevoerd:

- Wijzigen van de gegevens van de spelers/teams in een bepaalde competitie.
Bij start van het scherm bij deze menuoptie worden alle spelers/teams van de actuele competitie getoond. Een andere competitie kun je kiezen door in de knoppenbalk van het scherm het gewenste competitienummer in te voeren.

Door vervolgens de gewenste speler/team te kiezen worden de gegevens getoond door op de **Wijzig**-knop in de knoppenbalk te klikken.

- Een of meer spelers/teams toevoegen aan deze competitie doe je door op de **Toevoegen** knop te klikken.
- Spelers van een bepaalde competitie verwijderen.

Door op de **Verwijder** knop te klikken wordt de geselecteerde speler/team van de actuele competitie verwijderd.

- Spelers aan een team toevoegen.
Wanneer de competitie een teamcompetitie is wordt er in de knoppenbalk een **Teamspelers** knop getoond. Door op deze knop te klikken wordt er een scherm getoond waarin spelers aan het team toegevoegd kunnen worden.

Wijzig lijstsamenstelling.

Met deze menuoptie kunnen de lijsten worden samengesteld.
Een item toevoegen aan de geselecteerde lijst gebeurt door het betreffende item aan te vinken.
Een item verwijderen uit de geselecteerde lijst gebeurt door bij het betreffende item het vinkje weg te halen.
Een item in de geselecteerde lijst van plaats wijzigen gebeurt door het betreffende item te selecteren en vervolgens op de **Omhoog** knop of op de **Omlaag** knop te klikken.

Verander van standaard competitie.

Wanneer er meer dan 1 competitie voor het actuele jaar is ingevoerd kan de competitie, die bij het starten van het systeem de actuele competitie moet zijn, met deze menuoptie worden ingesteld.

Barrièrepunten toekennen.

In het Alkmaar systeem krijgen spelers in de competitie het aantal barrièrepunten zoals vastgelegd in de seizoengegevens.

In het Zwitsers systeem kan, wanneer er met barrièrepunten wordt gewerkt, met deze functie aan elk lid een aantal barrièrepunten worden toegekend, afhankelijk van de methode voor toekenning van barrièrepunten zoals is vastgelegd in de seizoengegevens. Hierbij zijn de volgende methoden te onderscheiden:

- Toekenning van barrièrepunten per competitie.
Alle spelers in de competitie krijgen het aantal barrièrepunten zoals vastgelegd in de seizoengegevens.
- Toekenning van barrièrepunten per subgroep.
Alle spelers van een subgroep krijgen hetzelfde aantal barrièrepunten, te beginnen met het maximum aantal barrièrepunten zoals vastgelegd in de seizoengegevens en voor elke volgende subgroep het aantal punten minder dat overeenkomt met het maximum aantal barrièrepunten gedeeld door het aantal subgroepen.
- Toekenning van barrièrepunten per lid.
Elk lid krijgt een aantal barrièrepunten, te beginnen met het maximum aantal barrièrepunten zoals vastgelegd in de seizoengegevens voor het hoogste lid in de ranglijst en voor elk volgend lid 1 minder.
- Toekenning van barrièrepunten per puntengroep.
Alle spelers van een puntengroep krijgen hetzelfde aantal barrièrepunten, te beginnen met het maximum aantal barrièrepunten zoals vastgelegd in de seizoengegevens en voor elke volgende puntengroep 1 minder.

M.b.v. de competitie-keuzeknoppen kan een andere dan de actuele competitie worden opgevraagd.

Bij het maken van nieuwe seizoengegevens worden de barrièrepunten automatisch toegekend volgens de methode voor toekenning van barrièrepunten zoals die wordt opgegeven.

Subgroepen toekennen.

Wanneer er met subgroepen wordt gewerkt kan met deze functie elk lid toegekend worden aan een bepaalde subgroep, afhankelijk van de methode voor toekenning van subgroepen

zoals deze in de seizoengegevens zijn vastgelegd. Hierbij zijn de volgende methoden te onderscheiden:

- Op ranglijst.
Op basis van de ranglijst worden de spelers in subgroepen ingedeeld.
- Op ratinglijst.
Op basis van de ratinglijst worden de spelers in subgroepen ingedeeld.
- Op TPR lijst.
Op basis van de TPR lijst worden de spelers in subgroepen ingedeeld.

- Op geboortedatum.
Op basis van de geboortedatum worden de spelers in subgroepen ingedeeld, de oudste spelers in de laagste subgroep.

De subgroepen worden gelijk over het totaal aantal spelers verdeeld. Het aantal subgroepen wordt per competitie in de competitiegegevens vastgelegd.

M.b.v. de competitiekeuze knoppen kan een andere dan de actuele competitie worden opgevraagd.

Bij het maken van nieuwe seizoengegevens worden de subgroepen automatisch toegekend volgens de methode voor toekenning van subgroepen zoals die wordt opgegeven.

Startwaarden toekennen

Met deze menuoptie worden de startwaarden per lid toegekend. Deze menuoptie is alleen actief in het Keizer systeem en in het Alkmaar systeem.

- Keizer
De startwaarde kan worden toegekend op basis van de aanwezige startwaarde c.q. de startrating van de spelers in de competitie. De startwaarde wordt als volgt toegekend: de hoogste speler in de lijst gebaseerd op het gekozen criterium krijgt de hoogste waarde, zoals vastgelegd in de seizoengegevens. Elke volgende speler in de ranglijst krijgt een aantal punten minder ter grootte van het waardeverschil, zoals vastgelegd in de seizoengegevens.
- Alkmaar
In het Alkmaar systeem wordt startwaarde van een speler als volgt bepaald:
Spelers met een startrating groter of gelijk aan de maximum startrating, geselecteerd met de combobox "Bij rating" in de seizoengegevens, krijgen de hoogste startwaarde, ingevuld in veld "Hoogste waarde" in de seizoengegevens.
De overige spelers worden toegekend aan een ratinggroep van 100 ratingpunten.
Spelers in elke ratinggroep krijgen dezelfde startwaarde, waarbij het verschil in startwaarde tussen de ratinggroepen wordt bepaald door het waardeverschil, zoals ingevuld in het veld "Waardeverschil" in de seizoengegevens.
Dus bij een "Hoogste waarde" van bijv. 20 bij rating ≥ 2000 , met waardeverschil van 1, krijgt een speler
- met startrating ≥ 2000 : een startwaarde 20
- met startrating ≥ 1900 en < 2000 : een startwaarde van 19
- met startrating ≥ 1800 en < 1900 : een startwaarde van 18
enz.

Volgnummers toekennen

Met deze menuoptie kunnen aan de competitie spelers per competitie volgnummers worden toegekend op basis van de gekozen methode.

Verwijder ingevoerde ronden

Met deze menuoptie worden alle ingevoerde ronden vanaf een op te geven rondenummer verwijderd. Verder worden ook de rondedatum verwijderd. De indelingen worden verwijderd

indien de betreffende checkbox is aangevinkt. Hierna kan weer ingedeeld worden vanaf de opgegeven ronde.

Wijzig rondegegevens

Met deze menuoptie kunnen van een op te geven competitie en ronde de rondegegevens, zoals datum en rondesomschrijving, worden gewijzigd.

Kopieer rating

Met deze menuoptie kan de bondsrating, startrating of actuele rating van spelers gekopieerd worden naar de startrating van de betreffende spelers in dezelfde of een andere competitie.

Promoveer spelers

Wanneer er meer dan 1 competitie aanwezig is kan met deze menuoptie een op te geven aantal spelers worden gepromoveerd naar een andere competitie. De startrating van de betreffende spelers kan gevuld worden met de startrating of de actuele rating van de spelers in de huidige competitie. Een zelfde aantal spelers kunnen gedegradeerd worden van de competitie waarnaar gepromoveerd wordt naar de competitie waarvan gepromoveerd wordt.

Herbereken en sorteer spelers.

Met deze menuoptie worden de afgeleide gegevens van alle spelers van alle competities opnieuw bepaald en worden de competitiespelers opnieuw gesorteerd. Dit gebeurt gewoonlijk automatisch na elke wijziging in de gegevens.

Maak website bestanden.

Met deze menuoptie worden een aantal HTML bestanden aangemaakt voor een website. De volgende bestanden worden aangemaakt:

- Het hoofdbestand. Het bestand heeft de volgende naam: C#Index.htm waarbij op de plaats van het #-teken het competitienummer wordt ingevuld.
- Het bestand voor het menu.
- De rondeuitslagen.
- De rondelijst per speler.
- De ranglijst na de laatst-ingevoerde ronde.
- De scoretabel. (wanneer in menu **Bestand > Instellingen**, tabblad HTML, het veld "Scoretabel tonen" is aangevinkt.)
- De kruistabel. (wanneer in menu **Bestand > Instellingen**, tabblad HTML, het veld "Kruistabel tonen" is aangevinkt.)
- Indeling volgende ronde. (wanneer in menu **Bestand > Instellingen**, tabblad HTML, "Indeling tonen" is aangevinkt.)

De aangemaakte bestanden kunnen:

- worden opgeslagen op schijf.
- worden gemaïld naar een of meer e-mail adressen.
- ge-upload worden naar een website.

Overzichten.

Van de competities zijn een aantal overzichten van de actuele competitie en/of actuele ronde op te vragen. Van elk overzicht is een ASCII bestand en een rapport te maken via de

knoppen en in de knoppenbalk. Van de meeste overzichten is bovendien een HTML bestand aan te maken via de knop in de knoppenbalk.

Een andere competitie kun je kiezen door in de betreffende schermen (zoals ranglijst) het gewenste competitienummer te kiezen. De competitie die bij het opstarten van het programma actueel dient te zijn is te kiezen in het menu **Competities > Bestand > Verander van standaard competitie**. Een andere ronde kun je kiezen door in de betreffende schermen (zoals rondeuitslagen) het gewenste rondenummer in te voeren. De volgende overzichten zijn op te vragen:

De ranglijst.

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: wordt de ranglijst van de actuele competitie na de laatst ingevoerde ronde getoond. Afhankelijk van het gekozen puntensysteem (Zwitsers, Keizer of Alkmaar) worden de volgende gegevens gepresenteerd:

Zwitsers:

Afhankelijk van de methode voor sorteren, zoals deze is vastgelegd in de seizoengegevens, worden standaard, naast het rangnummer, de naam, de volgende gegevens gepresenteerd:

- Op stijging.
 - Het totaal aan wedstrijdpunten
 - Aantal punten dat een lid gestegen is sinds het begin van de competitie.
 - De weerstandspunten.
 - De Sonneborn-Bergerpunten punten.
 - De clubrating.
- Op weerstandspunten.
 - Het totaal aan wedstrijdpunten
 - De weerstandspunten.
 - De Sonneborn-Bergerpunten.
 - De clubrating.
 - Aantal punten dat een lid gestegen is sinds het begin van de competitie.
- Op rating.
 - Het totaal aan wedstrijdpunten
 - De clubrating.
 - De weerstandspunten.
 - De Sonneborn-Bergerpunten.
 - Aantal punten dat een lid gestegen is sinds het begin van de competitie.
- Op percentage.
 - Het percentage.
 - Het totaal aan wedstrijdpunten
 - De weerstandspunten.
 - De Sonneborn-Bergerpunten.
 - De clubrating.
- Op rangnummer
 - Het rangnummer
- Op aantal gespeelde partijen
 - Het aantal gespeelde partijen
 - De clubrating.
 - De weerstandspunten.
 - De Sonneborn-Bergerpunten.

Keizer:

Na het rangnummer, de naam en het totaal aan wedstrijdpunten worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- De waarde.
- De clubrating.
- Het aantal keren dat het lid is vrijgesteld.
- Het aantal keren dat het lid niet heeft gespeeld buiten schuld.
- Het aantal keren dat het lid heeft afgezegd.

Alkmaar:

Na het rangnummer, de naam en het totaal aan wedstrijdpunten worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- De clubrating.
- Het aantal keren dat het lid is vrijgesteld.
- Het aantal keren dat het lid niet heeft gespeeld buiten schuld.
- Het aantal keren dat het lid heeft afgezegd.

Daarna worden nog het aantal gespeelde interne partijen, het percentage dat, met wit en zwart, gescoord is in de interne partijen, het wit-zwart verschil van de interne partijen, het aantal gespeelde bondspartijen, de subgroep, een sterretje (*) bij ranghoogste van de betreffende subgroep en het aantal afgebroken partijen gepresenteerd.

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Competities > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling**.

Dubbel klikken op een bepaalde speler biedt de mogelijkheid om spelergegevens te wijzigen. Door met de rechter muisknop op een speler te klikken worden de rondegegevens van de betreffende speler getoond.

Wanneer de competitie een teamcompetitie is wordt er in de knoppenbalk een **Teamspelers** knop getoond. Door op deze knop te klikken wordt de ranglijst van de spelers getoond van de teams die in deze competitie spelen.

De ratinglijst.

Met deze menukeuze wordt de ratinglijst voor de actuele competitie na de laatst ingevoerde ronde getoond. Op deze lijst worden standaard de volgende gegevens gepresenteerd:

- het rangnummer
- de naam
- de beginrating
- de actuele rating
- de subgroep

De spelers zijn gesorteerd op de actuele clubrating.

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Competities > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling**.

Dubbel klikken op een bepaalde speler biedt de mogelijkheid om spelergegevens te wijzigen. Door met de rechter muisknop op een speler te klikken worden de rondegegevens van de betreffende speler getoond.

De stijgerlijst.

Met deze menukeuze wordt de stijgerlijst van de actuele competitie na de laatst ingevoerde ronde getoond. Op deze lijst worden standaard, naast het rangnummer, de naam, het aantal

wedstrijdpunten dat de speler is gestegen sinds het begin van het seizoen en het aantal wedstrijdpunten getoond. De spelers zijn gesorteerd op het aantal punten stijging.

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Competities > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling**.

Dubbel klikken op een bepaalde speler biedt de mogelijkheid om spelergegevens te wijzigen. Door met de rechter muisknop op een speler te klikken worden de rondegegevens van de betreffende speler getoond.

De TPR lijst.

Met deze menukeuze wordt de Toernooi Prestatie Rating lijst van de actuele competitie na de laatst ingevoerde ronde getoond. Op deze lijst worden standaard, naast het TPR rangnummer, de naam, het aantal TPR punten en het aantal wedstrijdpunten getoond. De spelers zijn gesorteerd op het aantal TPR punten.

De lijst kan worden aangepast door met de rechter muisknop te klikken op de kop van de lijst of via menuoptie **Competities > Bestand > Wijzig lijstsamenstelling**.

Dubbel klikken op een bepaalde speler biedt de mogelijkheid om spelergegevens te wijzigen. Door met de rechter muisknop op een speler te klikken worden de rondegegevens van de betreffende speler getoond.

De rondeuitslagen.

Met deze menukeuze worden de uitslagen van een bepaalde ronde getoond. Op de lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- de naam van de witspeler
- de naam van de zwartspeler
- de score

De lijst is gesorteerd op het rangnummer van de witspeler. De uitslagen van de competitie worden eerst getoond, gevolgd door de uitslagen van de gespeelde bondspartijen en daarna de spelers die niet hebben gespeeld.

De lijst van spelers die niet gespeeld hebben.

Met deze menukeuze wordt de lijst met afwezige spelers van de actuele competitie getoond. Op deze lijst worden het rondenummer, de naam en de reden van afwezigheid gepresenteerd. De spelers zijn gesorteerd op ronde.

Er zijn 6 mogelijke redenen van afwezigheid t.w.:

- Afgezegd: Speler heeft voor de betreffende ronde afgezegd.
- Oneven: Speler was voor deze ronde als oneven aangewezen.
- Vrijgesteld: Speler speelt niet bijv. vanwege teamleiderschap.
- Reglementaire winst: De tegenstander is niet gekomen.
- Reglementair verlies: Speler heeft vergeten af te zeggen.
- Extern Speler heeft een bondswedstrijd gespeeld.

Wanneer er in menu **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens** extra afwezigheidsredenen zijn ingevoerd kunnen deze onder de optie "Overige" worden getoond.

Bij de start van deze menukeuze wordt de eerste reden (niet afgezegd) getoond. Door op een andere afwezigheidsreden te klikken wordt de lijst opnieuw gemaakt.

De voorlopige uitslagen.

Met deze menukeuze wordt de lijst met voorlopige uitslagen voor de actuele competitie getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rondenummer
- De naam van de witspeler
- De naam van de zwartspeler
- De uitslag (voorlopig)

Wanneer er meer dan 1 competitie is ingevoerd worden door competitie 0 (nul) te kiezen de voorlopige uitslagen voor alle competities getoond.

De partijen zonder uitslag.

Met deze menukeuze wordt de lijst met partijen voor de actuele competitie getoond waarvoor geen uitslag is ingevoerd. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rondenummer
- De naam
- De uitslag (geen)

Wanneer er meer dan 1 competitie is ingevoerd worden door competitie 0 (nul) te kiezen de partijen zonder uitslag voor alle competities getoond.

De rondegegevens van een bepaald lid.

Met deze menukeuze wordt de lijst met rondegegevens van een bepaalde speler van de actuele competitie getoond. De rondegegevens van de geselecteerde speler worden getoond in de rechter lijst. In deze lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- het rondenummer
- de naam van de tegenstander of afwezigheidsreden
- de kleur
- de score
- de bijbehorende punten

De lijst is gesorteerd op rondenummer. Hierbij worden de gegevens van de laatste 20 ronden getoond. Wanneer er meer dan 20 ronden zijn gespeeld kunnen deze getoond worden door m.b.v. de schuifbalk, de pijltjestoetsen of PgUp/PgDn naar de betreffende ronde te gaan.

De kruistabel.

Met deze menukeuze wordt de kruistabel voor de actuele competitie getoond. Op de lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- het volgnummer
- de voornaam
- de achternaam
- de score

Daarna worden de punten getoond die behaald zijn tegen de diverse tegenstanders. Op de diagonaal wordt de som van de punten getoond die toegekend zijn voor de ronden waarin de speler afwezig was.

De lijst wordt initieel gesorteerd op volgens de ranglijst. M.b.v. de keuzelijst "Gesorteerd op:" kan de lijst gesorteerd worden op naam.

De scoretabel.

Met deze menukeuze wordt de scoretabel voor de actuele competitie getoond. Op de lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- het volgnummer
- de voornaam
- de achternaam
- de score

Daarna wordt per ronde de behaalde punten getoond. Wanneer er meer dan 1 cyclus is ingevoerd in de seizoengegevens worden initieel de ronden van de actuele cyclus getoond. Een andere cyclus kan getoond worden m.b.v. de keuzelijst "Cyclus:"

De verboden indelingen.

Met deze menukeuze wordt de lijst met verboden indelingen voor de actuele competitie getoond. Op de lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- de voornaam en achternaam van de speler
- de voornaam en achternaam van de tegenspeler waartegen de speler niet ingedeeld mag worden.

Wanneer er meer dan 1 competitie is ingevoerd worden door competitie 0 (nul) te kiezen de verboden indelingen voor alle competities getoond.

Verboden indelingen kunnen ingevoerd worden in menu **Competities > Bestand >**

competitiespelers, en volgens op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken. Onder in het scherm is een knop om de verboden indelingen in te voeren voor de betreffende speler.

De lijst met toekomstig afzeggingen.

Met deze menukeuze wordt de lijst met toekomstig afzeggingen voor spelers in een of meer toekomstige ronden van de actuele competitie getoond. Afwezige spelers kunnen ingevoerd worden in menu **Competities > Bestand > competitieplayers**, en volgens op de **Wijzig**

knop in de knoppenbalk te klikken. Onder in het scherm kun je de speler een standaard afwezigheidsreden toekennen en er is een knop om de afwezigheid per ronde in te voeren voor de betreffende speler.

Op de lijst worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- de voornaam en achternaam van de speler.
- de afwezigheidsreden per ronde.

Er zijn 4 mogelijke redenen van afwezigheid t.w.:

☐ A (afgezegd):	Speler heeft voor de betreffende ronde afgezegd.
☐ O (oneven):	Speler is voor deze ronde als oneven aangewezen.
☐ V (vrijgesteld):	Speler speelt niet bijv. vanwege teamleiderschap.
☐ E (extern):	Speler speelt een bondswedstrijd.

Door een bepaalde speler te selecteren en vervolgens op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken kun je voor deze speler een standaard afwezigheidsreden toekennen of de afwezigheid per ronde invoeren.

Het maken van een indeling.

Vóór het maken van een indeling, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets

aanwezig is: , is het van belang om in de seizoengegevens van de betreffende competitie (menu **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens**) de juiste gegevens in te vullen. Hiervoor zijn een aantal gegevens belangrijk t.w.:

- Het maximaal aantal ronden.
Hiermee kan vastgelegd worden hoeveel ronden er in een seizoen worden gespeeld. In combinatie met het aantal cycli levert dit een aantal ronden per cyclus op. Dit wordt getoond in het veld 'Aantal ronden per cyclus'.
- Het aantal cycli.
Hiermee kan vastgelegd worden hoe vaak dezelfde spelers in een seizoen tegen elkaar spelen omdat spelers maximaal één keer per cyclus tegen elkaar ingedeeld worden.
- Het aantal ronden waarbinnen spelers elkaar slechts één keer mogen ontmoeten.
In het programma worden spelers maximaal één keer per cyclus tegen elkaar ingedeeld. Het aantal ronden per cyclus stel je in op 8 ronden door bijv. het maximaal aantal ronden op 32 te zetten en het aantal cycli op 4. In het veld 'Aantal ronden per cyclus' wordt het resultaat getoond.
- Het minimaal aantal ronden die tussen opeenvolgende partijen van dezelfde spelers moeten zitten.
Spelers ontmoeten elkaar weer na minimaal 8 aantal ronden door het aantal 'Ronden tot volgende ontmoeting' op 8 te zetten.
- De kleur die een speler krijgt die het hoogst op de ranglijst staat.
Met de parameter 'Kleur hoogste speler' kan je de kleur instellen van de speler in een paring die het hoogst op de ranglijst staat bij gelijk wit-zwart verschil.
- De wijze van indelen.
Hiermee kan vastgelegd worden hoe de indeling moet gebeuren. In principe wordt er, behalve bij meerkamp, ingedeeld volgens de ranglijst, ratinglijst of TPR lijst.

Bij een meerkamp wordt gebruik gemaakt van de Berger tabellen voor een volledige competitie (elke speler speelt 1 keer tegen alle overige spelers). Nadat je op de knop '**Maak indeling**' hebt geklikt wordt de eerste ronde getoond. Bij het verlaten van het

scherm via de **Ok** knop worden de overige ronden aangemaakt. Deze ronden kunnen opgeslagen worden in een HTML bestand of een ASCII bestand door dit scherm opnieuw te starten en in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of

Bij de indelingen 1-2, 3-4, enz., $1-(\frac{1}{2}n+1)$, $2-(\frac{1}{2}n+2)$, enz., 1-n, 2-(n-1), enz. (waarbij n = aantal spelers met gelijke wedstrijdpunten) en random wordt ingedeeld volgens de ranglijst. Hierbij speelt in het Zwitsers systeem de sorteermethode een belangrijke rol. Zo wordt ingedeeld volgens de KNSB indeling **Zwitsers op Weerstandspunten** bij de combinatie:

Indelen op: 1-n, 2-(n-1), enz. en

Sorteren op: Punten, Weerstandpunten

En de KNSB indeling **Zwitsers op Rating** bij de combinatie:

Indelen op: $1-(\frac{1}{2}n+1)$, $2-(\frac{1}{2}n+2)$, enz. en

Sorteren op: Punten, Rating

Zoals gezegd, kunnen deze gegevens per competitie ingesteld worden.

Wanneer de gegevens zijn ingevoerd kan de indeling voor de volgende ronde gemaakt worden door te kiezen voor de menuoptie **Competities > Indeling** maken.

Allereerst worden spelers als afwezig getoond die in menu **Competities > Bestand >**

competitiespelers, en volgens klikken op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk, een standaard afwezigheidsreden is toegekend of de afwezigheid per ronde voor deze ronde is ingevoerd.

Vervolgens kun je in dit scherm de spelers invoeren die **niet** ingedeeld moeten worden door deze te selecteren in de linker lijst en vervolgens op de betreffende knop te klikken (Afgezegd, Extern enz.). Bij afzeggen is ook de 'Enter' toets te gebruiken.

Je kunt ook 2 spelers handmatig tegen elkaar indelen door de witspeler te kiezen, op de

Selecteer knop te drukken en vervolgens de zwartspeler te kiezen en opnieuw op de **Selecteer** knop te klikken.

Wanneer alle afmeldingen zijn ingevoerd klik je op de knop **'Maak indeling'**. Wanneer er nog veranderingen aangebracht moeten worden in de afmeldingen klik je op de knop **'Opnieuw'**. Hierdoor worden alle automatisch aangemaakte indelingen weggehaald en blijven alleen de handmatig ingevoerde indelingen en afmeldingen over. Vervolgens kun je deze verwijderen door de betreffende persoon te selecteren en vervolgens op de **'Verwijder'** knop te klikken en je kunt weer nieuwe afmeldingen invoeren.

Rechts onder in het scherm bevindt zich een combobox waarin de manier van indelen is voorgesteld zoals die in de seizoengegevens van deze competitie is vastgelegd. Door hier een andere manier van indelen te kiezen kun je per ronde ingrijpen. Dit kan bijvoorbeeld nuttig zijn in de eerste ronden van een competitie. Door te kiezen voor een indeling op rating voorkom je dat in de 2^e ronde de krachtsverschillen tussen de tegen elkaar ingedeelde spelers te groot wordt.

De gemaakte indeling kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een HTML bestand of een

ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: , of

Tenslotte is het ook mogelijk om een lijst uit te draaien waarmee de indeling handmatig gemaakt kan worden. Op deze lijst staat achter elke speler tegen welke andere spelers deze ingedeeld kan worden inclusief de kleur. Deze lijst maak je door te klikken op de knop in de knoppenbalk.

Nadat de indeling is gemaakt wordt deze opgeslagen door op de **Ok** knop te klikken.

Het invoeren van uitslagen.

Voor het invoeren van de uitslagen start je het scherm op via de menuoptie **Competities >**

Uitslagen invoeren of via de sneltoets in de knoppenbalk.

In het linkerdeel van het scherm staan alle spelers die in de ronde mee spelen. In de knoppenbalk kun je een andere ronde en een andere competitie kiezen. Verder wordt de speeldatum getoond en kun je deze zo nodig aanpassen.

Wanneer er een indeling is gemaakt voor een nieuwe ronde, wordt deze opgehaald en getoond in het rechterdeel van het scherm. Vervolgens kun je indelingen verwijderen, toevoegen of van kleur verwisselen.

Als de indeling klopt kun je de uitslagen invoeren. Zorg ervoor dat de bovenste (of een andere gewenste indeling) geselecteerd is. Dit gebeurt automatisch als de indeling is ingelezen. De uitslagen kun je daarna invoeren door per indeling op de betreffende knop te klikken n.l.:

- voor winst van witspeler:** de '1' van het keypad, Functietoets F1 of de knop '1-0 (F1)' in het scherm.
- voor verlies van witspeler:** de '2' van het keypad, Functietoets F2 of de knop '0-1 (F2)' in het scherm.
- voor remise:** de '3' van het keypad, Functietoets F3 of de knop 'rem (F3)' c.q. de knop '½-½ (F3)' in het scherm.
- voor een afgebroken partij:** de '4' van het keypad, Functietoets F4 of de knop 'afg (F4)' in het scherm.
- voor de reglementaire uitslag 1-0:** Klik met de muis op de toets met de tekst: 1-0 R. Hierbij krijgt de witspeler als afwezigheidsreden: "**Reglementaire winst**" en de zwartspeler: "**Reglementair verlies**".
- voor de reglementaire uitslag 0-1:** Klik met de muis op de toets met de tekst: 0-1 R. Hierbij krijgt de zwartspeler als afwezigheidsreden: "**Reglementaire winst**" en de witspeler: "**Reglementair verlies**".

Na elke invoer gaat de cursor automatisch naar de volgende regel.

De uitslagen kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een HTML bestand of een ASCII

bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: , of

De uitslagen kunnen gekopieerd worden naar een andere ronde van dezelfde of een andere competitie door in de knoppenbalk te klikken op de knop: .

Wanneer de competitie een teamcompetitie is wordt er in de knoppenbalk een **Teamspelers**

knop getoond. Door op deze knop te klikken wordt er een scherm getoond waarin de uitslagen van de spelers van de geselecteerde teamindeling kunnen worden ingevoerd. Bij afsluiten van dit scherm worden de borduitslagen per team gesommeerd en opgeslagen als teamuitslag.

Nadat alle uitslagen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk. Hierna worden de uitslagen opgeslagen en de punten herberekend.

5. Bondscompetitie

Met het subsysteem **bondscompetitie** kunnen een of meer bondscompetities in het actuele seizoen worden bijgehouden. Het aantal poules en bondsteams en de inrichting van de bondscompetitie kan opgegeven worden in de seizoengegevens onder menuoptie **Bestand > Seizoengegevens > Wijzig seizoengegevens**.

Via menuoptie **Bondscompetitie > Bestand > Bondspelers** kunnen de gegevens van de spelers die in de bondscompetitie spelen worden ingevoerd en gewijzigd. Hier wordt elk lid dat deelneemt aan de bondscompetitie toegekend aan een clubteam. Hierop zijn een aantal overzichten gebaseerd.

Verder kunnen hier de teams van de poules waarin de clubteams spelen worden ingevoerd via menuoptie **Bondscompetitie > Bestand > Bondsteams**. Wanneer alle teams zijn ingevoerd kan de indeling van de poules worden ingevoerd via menuoptie **Bondscompetitie > Teams indelen**.

Vervolgens wordt de indeling weer gebruikt voor het invoeren van de pouleuitslagen. Tenslotte zijn de competitiegegevens middels een aantal overzichten op te vragen.

Bestand.

Onder deze menuoptie kunnen een aantal gegevens en instellingen voor de bondscompetitie worden beheerd. De volgende menuopties zijn te onderscheiden:

Bondspelers.

Met deze menuoptie kunnen de gegevens van de spelers voor de bondscompetitie worden gewijzigd. Na het starten van het scherm bij deze menuoptie worden alle spelers, die aan de bond zijn opgegeven, getoond. Door vervolgens de gewenste speler te kiezen worden de

gegevens getoond door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken. De volgende gegevens kunnen gewijzigd worden:

- Team bond.
Het team waarvoor het lid is opgegeven aan de bond.
- Team club
Het team waarvoor het lid speelt voor de club. Dit zal in de meeste gevallen gelijk zijn aan het team waarvoor het lid is opgegeven aan de bond. Wanneer een lid niet is opgegeven aan de bond voor een bepaald team kan hij/zij voor een bepaald team spelen. Dit team kan dan hier worden opgegeven. Voor de ranglijst van externe spelers wordt het hier opgegeven team gebruikt.

Herbereken en sorteer bondspelers.

Met deze menuoptie worden de afgeleide gegevens van alle spelers van de bondscompetitie opnieuw bepaald en worden de spelers opnieuw gesorteerd. Dit gebeurt gewoonlijk automatisch na elke wijziging in de bondsgegevens.

Bondsteams.

Met deze menuoptie kunnen de gegevens van de teams in de verschillende poules van de bondscompetitie waarin de eigen teams spelen worden ingevoerd en gewijzigd. Na het starten van het scherm bij deze menuoptie worden per poule alle teams getoond.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk te klikken kunnen de teams ingevoerd worden. Kies eerst in de knoppenbalk de juiste poule. De volgende gegevens kunnen ingevoerd worden:

- Teamnaam.
- Aantal strafpunten.

In de loop van de competitie kan de bond een team strafpunten geven. Deze kunnen hier ingevoerd worden.

Door hierna op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk te klikken wordt het team toegevoegd aan de geselecteerde poule. Per poule kunnen een aantal teams ingevoerd zoals is opgegeven in de seizoengegevens.

Nadat alle teams zijn ingevoerd klik je op de **Afsluit** knop:

Door vervolgens het gewenste team te selecteren worden de ingevoerde gegevens getoond door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken. De gegevens kunnen hier gewijzigd worden waarna deze worden opgeslagen door op de **Ok** knop in de knoppenbalk te klikken.

Vervolgens kun je een team verwijderen door het betreffende team te selecteren en vervolgens op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

Herbereken en sorteer bondsteams.

Met deze menuoptie worden de afgeleide gegevens van alle teams van de bondscompetitie opnieuw bepaald en worden de teams opnieuw gesorteerd. Dit gebeurt gewoonlijk automatisch na elke wijziging in de teamgegevens.

Wijzig clubteam.

Met deze menuoptie kunnen:

- de clubteams toegewezen worden aan een andere poule.
Kies eerst het gewenste team in de knoppenbalk. Door vervolgens het poule nummer te wijzigen wordt het team toegewezen aan deze poule.
- aan een clubteam een teamleider worden toegekend.
Kies eerst het gewenste team in de knoppenbalk. Door vervolgens de gewenste speler te kiezen uit de keuzelijst wordt deze speler als teamleider toegewezen aan het gekozen team.

De teamleider wordt in het rapport 'Ranglijst per team' getoond.

Overzichten.

Van de bondscompetitie zijn een aantal overzichten van het actuele seizoen op te vragen.

Van elk overzicht is een ASCII bestand en een rapport te maken via de knoppen en in de knoppenbalk. Van de ranglijst spelers, de borduitslagen, de ranglijst teams en de teamuitslagen is bovendien een HTML bestand aan te maken via de knop in de knoppenbalk.

Een andere ronde kun je kiezen door in de betreffende schermen (zoals borduitslagen) het gewenste rondenummer in te voeren. Een ander team kun je kiezen door in de betreffende schermen (zoals teamuitslagen) het gewenste teamnummer in te voeren.

De volgende overzichten zijn op te vragen:

De speleroverzichten:

De ranglijst spelers.

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: , wordt de ranglijst van de externe spelers na de laatst ingevoerde ronde getoond. De sortering is gebaseerd op de prestatie van de externe spelers voor het eigen team. In de seizoengegevens kan gekozen worden voor een sortering op percentage of op punten. Verder kan aangegeven worden of er een minimaal aantal partijen gespeeld moet worden. Dit is vooral van belang bij een sortering op percentage.

De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rangnummer
- De naam
- Het eigen team
- Het team waarvoor de speler is opgegeven aan de bond
- Het totaal aantal gespeelde wedstrijden
- Het totaal aantal wedstrijdpunten
- Het aantal afgebroken partijen wanneer afbreken is toegestaan

- Het totaal aantal wedstrijden voor het eigen team
- Het totaal aantal wedstrijdpunten voor het eigen team
- Het scorepercentage in de met wit gespeelde partijen voor het eigen team
- Het scorepercentage in de met zwart gespeelde partijen voor het eigen team
- Het totale scorepercentage in de partijen gespeeld voor het eigen team

De ranglijst spelers per team.

Met deze menuoptie wordt de ranglijst per eigen team van de externe spelers na de laatst ingevoerde ronde getoond. De sortering binnen een team is gebaseerd op de prestatie van de externe spelers voor het eigen team. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het eigen team
- De naam
- Het team waarvoor de speler is opgegeven aan de bond
- Het totaal aantal gespeelde wedstrijden
- Het totaal aantal wedstrijdpunten
- Het aantal afgebroken partijen wanneer afbreken is toegestaan

- Het totaal aantal wedstrijden voor het eigen team
- Het totaal aantal wedstrijdpunten voor het eigen team
- Het scorepercentage in de met wit gespeelde partijen voor het eigen team
- Het totale scorepercentage in de partijen gespeeld voor het eigen team

De borduitslagen per team en per ronde.

Met deze menuoptie worden de borduitslagen van een bepaald team per ingevoerde ronde getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het bordnummer
- De naam
- De kleur
- De uitslag

Een ander team kun je kiezen door in de knoppenbalk het gewenste teamnummer in te voeren. Een andere ronde kun je kiezen door in de knoppenbalk het gewenste rondenummer in te voeren.

De afgebroken partijen.

Met deze menuoptie wordt de borduitslagen van een bepaald team per ingevoerde ronde getoond. Deze menuoptie is alleen actief wanneer in de seizoengegevens van de bondscompetitie is opgegeven dat afbreken is toegestaan. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het teamnummer
- Het rondenummer
- Het bordnummer
- De naam
- De uitslag (afgebroken)

De borden zonder uitslag.

Met deze menuoptie wordt de borden zonder uitslagen getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het teamnummer
- Het rondenummer
- Het bordnummer
- De naam
- De uitslag (geen)

Het teamoverzicht per speler.

Met deze menuoptie wordt van elke speler het aantal keren getoond dat de speler voor een bepaald team heeft gespeeld. De lijst is gesorteerd. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- De naam
- Het eigen team
- Het team waarvoor de speler is opgegeven aan de bond
- Het laagste team waarvoor de speler mag spelen
- Per team het aantal keren dat de speler voor het betreffende team heeft gespeeld

Het rondeoverzicht per speler.

Met deze menuoptie wordt de borduitslagen van een bepaalde speler per ingevoerde ronde getoond. In de linkerlijst kun je een bepaalde speler kiezen door met de muis de spelers aan te klikken of (een deel van) de achternaam in te voeren. Van de geselecteerde speler wordt in de rechterlijst de volgende gegevens gepresenteerd:

- Het teamnummer
- Het rondenummer
- Het bordnummer
- De kleur
- De score
- Het aantal punten
- Het aantal punten wanneer speler voor eigen team heeft gespeeld

De teamoverzichten:

De ranglijst teams per poule.

Met deze menuoptie, waarvoor in de knoppenbalk de volgende sneltoets aanwezig is: , wordt de ranglijst van de teams na de laatst ingevoerde ronde getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rangnummer
- De teamnaam
- Het aantal gespeelde wedstrijden
- Het aantal wedstrijdpunten
- Het aantal bordpunten

Een ander poule kun je kiezen door in de knoppenbalk het gewenste poule nummer in te voeren.

De teamuitslagen per poule.

Met deze menuoptie worden de teamuitslagen van een bepaalde poule getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rondenummer
- De datum
- Het thuis spelend team
- Het uitspelend team
- De uitslag

Een ander poule kun je kiezen door in de knoppenbalk het gewenste poule nummer in te voeren.

De teamwedstrijden zonder uitslag.

Met deze menuoptie wordt de teamwedstrijden zonder uitslagen getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het poule nummer
- Het rondenummer
- Het thuis spelend team
- Het uitspelend team
- De uitslag (geen)

De clubteam wedstrijden.

Met deze menuoptie wordt de wedstrijden van alle clubteams getoond. Voorwaarde is dat de clubteams zijn ingevoerd in menu **Bondswedstrijden > Bestand > Clubteams**. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- De datum waarop de wedstrijd wordt gespeeld.
- Het thuis spelend team
- Het uitspelend team
- De uitslag wanneer deze is ingevoerd.

Het indelen van de teams.

Nadat in de seizoengegevens het aantal teams in elke poule, het aantal spelers (borden) per team en de poule naam (klasse) is ingevuld en onder menuoptie **Bondscompetitie > Bestand > Bondsteams** de teams van een of meer poules zijn ingevoerd, kan met deze menuoptie de indeling van de teams in de betreffende poule(s) worden ingevoerd. De ingevoerde indeling wordt gebruikt bij het invoeren van de teamuitslagen.

Bij de start van het scherm worden de teams van poule 1 getoond in de linkerlijst. In de rechterlijst wordt de indeling van de eventueel laatst ingevoerde ronde getoond. Om een indeling te maken kun je een bepaald team kiezen door met de muis het team aan te klikken of (een deel van) de teamnaam in te voeren. Door vervolgens op de **Selecteer**

knop onder de linkerlijst te klikken, op het team te dubbelklikken of op de Enter toets te drukken wordt het geselecteerde team in de rechterlijst geplaatst. Daarna kan op dezelfde manier het uit spelend team ingedeeld worden.

Wanneer alle teams zijn ingedeeld kan de speeldatum worden ingevoerd in het veld **Datum**. Hierna wordt bij alle indelingen dezelfde datum ingevuld. Deze kan daarna weer worden aangepast door de betreffende indeling te kiezen en de datum in het **Datum** veld te wijzigen. De datum moet altijd van het formaat dd-mm-jjjj zijn.

Eventueel volgende ronden kunnen hierna worden ingevoerd door in de knoppenbalk de volgende ronde in te vullen, waarna de indelingen ingevoerd kunnen worden. Een andere poule kun je kiezen door in de knoppenbalk het gewenste poule nummer in te voeren.

Het invoeren van de bondsuitslagen.

Met deze menuoptie kunnen zowel de borduitslagen alsook de teamuitslagen worden ingevoerd.

Borduitslagen.

Voor het invoeren van de borduitslagen start je het scherm op via de menuoptie

Bondscompetitie > Uitslagen invoeren > Borduitslagen of via de sneltoets in de knoppenbalk.

- Bij de start van het scherm worden in de linkerlijst de spelers die voor het betreffende team mogen spelen getoond. In de rechterlijst wordt de uitslagen van de eventueel laatst ingevoerde ronde getoond.

In de knoppenbalk kun je een andere ronde en een ander team kiezen. Vervolgens kun je spelers toevoegen aan de borden door per bord een speler te selecteren en vervolgens op

de **Selecteer** knop te klikken, op het lid dubbel te klikken of op de Enter toets te drukken. Daarna wordt automatisch het volgende bord geselecteerd.

Als de spelers zijn toegevoegd aan de borden kun je de uitslagen invoeren. Het bovenste bord wordt automatisch geselecteerd. De uitslagen kun je daarna invoeren door per bord op de betreffende knop te klikken n.l.

- voor winst van de speler: de '1' van het keypad, Functietoets F1 of de knop '1-0 (F1)' in het scherm.
- voor verlies van de speler: de '2' van het keypad, Functietoets F2 of de knop '0-1 (F2)' in het scherm.
- voor remise: de '3' van het keypad, Functietoets F3 of de knop 'rem (F3)' c.q. de knop '½-½ (F3)' in het scherm.
- voor een afgebroken partij: de '4' van het keypad, Functietoets F4 of de knop 'afg (F4)' in het scherm.
- voor de reglementaire uitslag 1-0: Klik met de muis op de toets met de tekst: 1-0 R. Hierbij krijgt de speler als uitslag: "Reglementaire winst".

- voor de reglementaire uitslag 0-1: Klik met de muis op de toets met de tekst: 0-1 R. Hierbij krijgt de speler als uitslag: "Reglementair verlies"

Met de **Kopieer** knop kunnen de borduitslagen gekopieerd worden naar een nieuwe of bestaande ronde van een bepaalde competitie. Wanneer naar een bestaande ronde van een competitie wordt gekopieerd moeten de overeenkomstige spelers ingedeeld zijn als externe wedstrijd ('Speler - extern' of 'extern - Speler').

Nadat alle uitslagen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk. Hierna worden de uitslagen opgeslagen en de punten herberekend.

Teamuitslagen.

Voor het invoeren van de teamuitslagen start je het scherm op via de menuoptie

Bondscompetitie > Uitslagen invoeren > Teamuitslagen of via de sneltoets in de knoppenbalk.

Bij de start van het scherm worden in de linkerlijst de teams die in de betreffende poule spelen getoond. In de rechterlijst wordt de uitslagen van de eventueel laatst ingevoerde ronde getoond.

In de knoppenbalk kun je een andere ronde en een andere poule kiezen.

Wanneer er een indeling is gemaakt voor een nieuwe ronde, wordt deze opgehaald en getoond in het rechterdeel van het scherm. Vervolgens kun je indelingen verwijderen, of toevoegen door de betreffende teams in de linker lijst te selecteren en vervolgens op de

Selecteer knop te klikken, op het team dubbel te klikken of op de Enter toets te drukken. Als de indeling klopt kun je de uitslagen invoeren. Zorg ervoor dat de bovenste (of een andere gewenste indeling) geselecteerd is. Dit gebeurt automatisch als de indeling is ingelezen. De uitslagen kun je daarna invoeren door per indeling op de betreffende knop te klikken n.l.

- voor winst van het thuisteam: de '1' van het keypad, Functietoets F1 of de knop '**1-0 (F1)**' in het scherm.
- voor verlies van het thuisteam: de '2' van het keypad, Functietoets F2 of de knop '**0-1 (F2)**' in het scherm.
- voor remise: de '3' van het keypad, Functietoets F3 of de knop '**rem (F3)**' in het scherm.
- voor een afgebroken partij: de '4' van het keypad, Functietoets F4 of de knop '**afg (F4)**' in het scherm.

Verder wordt van de geselecteerde indeling de speeldatum getoond kun je deze zo nodig aanpassen.

Na elke invoer gaat de cursor automatisch naar de volgende indeling.

Nadat alle uitslagen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk. Hierna worden de uitslagen opgeslagen en de punten herberekend.

6. Financiële administratie

Met het subsysteem **financiële administratie** kunnen de financiële transacties in het actuele seizoen worden bijgehouden. De spelers worden automatisch als debiteur in de administratie opgenomen. De overige debiteuren en de crediteuren kunnen ingevoerd worden met de menuoptie **Financieel > Bestand > Debiteuren** of **Financieel > Bestand > Crediteuren**.

Via menuoptie **Financieel > Bestand > Dagboeken** kunnen de dagboeken worden ingevoerd en gewijzigd. Op elk dagboek kunnen boekingen worden ingevoerd via menuoptie **Financieel > Boeken**. De boekingen in een dagboek worden gedaan op grootboekrekeningen. Deze worden ingevoerd via menuoptie **Financieel > Bestand > Grootboekrekeningen**.

Tenslotte zijn de financiële gegevens middels een aantal overzichten op te vragen.

Bestand

Onder deze menuoptie kunnen een aantal gegevens en instellingen voor de financiële administratie worden beheerd. De volgende menuopties zijn te onderscheiden:

Debiteuren

Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde debiteuren getoond. De debiteuren kunnen onderverdeeld worden in:

- ledendebiteuren
- overige debiteuren.

De ledendebiteuren worden automatisch aangemaakt bij het toevoegen van leden voor het actuele seizoen. De overige debiteuren kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de

Toevoegen knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van de betreffende debiteur kunnen worden ingevoerd. Door vervolgens op de

Toevoegen knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van de geselecteerde debiteur de gegevens getoond. Afhankelijk van het soort debiteur wordt een verschillend scherm getoond. Van een liddebiteur kan alleen het soort contributie en het contributiebedrag worden gewijzigd. Van de overige debiteuren kunnen alle debiteurgegevens worden gewijzigd. Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een debiteur waarop nog geen boekingen zijn ingevoerd kan verwijderd worden door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

De debiteurenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of .

Van een of meer geselecteerde debiteuren kunnen facturen worden uitgeprint door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: . Meer dan een debiteur selecteren doe je door met ingedrukte linkermuis knop over de betreffende debiteuren te slepen of de gewenste debiteuren met de muis aan te klikken met de Ctrl-toets ingedrukt te houden of de eerste debiteur te selecteren en vervolgens de laatste debiteur met de muis aan te klikken met ingedrukte Shift-toets.

De tekst op de factuur is in te voeren in het menuscherm **Bestand > Instellingen** onder tabblad **Facturen**.

Van een of meer geselecteerde debiteuren kunnen acceptgiro's of combiformulieren worden uitgeprint door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of . Meer dan een debiteur selecteren doe je door met ingedrukte linkermuis knop over de betreffende debiteuren te slepen of de gewenste debiteuren met de muis aan te klikken met de Ctrl-toets ingedrukt te houden of de eerste debiteur te selecteren en vervolgens de laatste debiteur met de muis aan te klikken met ingedrukte Shift-toets.

De tekst op het combiformulier is in te voeren in het menuscherm **Bestand > Instellingen** onder tabblad **Facturen**.

Tenslotte is het ook mogelijk om van een geselecteerde debiteur een lijst met alle boekingen van de betreffende debiteur te tonen door te klikken op de knop in de knoppenbalk.

Crediteuren

Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde crediteuren getoond.

De crediteuren kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van de betreffende crediteur kunnen worden ingevoerd. Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: op de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de knop in de knoppenbalk te klikken worden van de geselecteerde crediteur de gegevens getoond. Hier kunnen alle crediteurgegevens worden gewijzigd.

Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een crediteur waarop nog geen boekingen zijn ingevoerd kan verwijderd worden door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

De crediteurenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of .

Tenslotte is het ook mogelijk om van een geselecteerde crediteur een lijst met alle boekingen van de betreffende crediteur te tonen door te klikken op de knop in de knoppenbalk.

Dagboeken

Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde dagboeken getoond.

De dagboeken kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van het betreffende dagboek kunnen worden ingevoerd. De volgende gegevens kunnen worden ingevoerd:

- Type dagboek
Er zijn 5 dagboek types: Inkoop, Verkoop, Kas, Bank en Memoriaal. Van de types Inkoop, Verkoop en Kas kan er slechts 1 dagboek ingevoerd worden. Elk ingevoerd dagboek verschijnt in de menuoptie **Financieel > Boeken**, waar boekingen op het betreffende dagboek ingevoerd kunnen worden.
- Omschrijving
De omschrijving moet verplicht ingevuld worden. Deze verschijnt in het menu **Financieel > Boeken**.
- Grootboekrekening
Kies hier een bestaand rekeningnummer waarop de transacties op het dagboek worden geboekt. In de dagboeken Kas, Bank en Memoriaal wordt in geval van betaling van

debiteur geboekt op het grootboekrekeningnummer van het verkoop dagboek en in het geval van betaling aan crediteur op het grootboekrekeningnummer van het inkoop dagboek.

- Bankrekening

Bij een dagboek van bank of giro kan hier het rekeningnummer van de bank of giro worden vastgelegd.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van het geselecteerde dagboek de gegevens getoond. Hier kunnen alle dagboekgegevens worden gewijzigd. Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een dagboek waarop nog geen boekingen zijn ingevoerd kan verwijderd worden door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

De dagboekenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of .

Grootboekrekeningen

Bij de start van dit scherm worden alle ingevoerde grootboekrekeningen getoond.

De grootboekrekeningen kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen**

knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van de betreffende grootboekrekening kunnen worden ingevoerd. De volgende gegevens kunnen worden ingevoerd:

- Rekeningnummer
Het rekeningnummer moet verplicht ingevuld worden.
- Omschrijving
De omschrijving moet verplicht ingevuld worden.
- Soort rekening
De soort rekening (balansrekening of resultatenrekening) wordt gebruikt om een balansoverzicht of resultaatoverzicht te produceren.
- Rekening groep
De rekening moet toegekend worden aan een groep.
- Standaard
Hiermee kan aangegeven worden of een boeking op de rekening standaard credit of debet zal zijn.
- Beginsaldo
Bij balansrekeningen kan het beginsaldo van de rekening worden ingevuld.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van de geselecteerde grootboekrekening de gegevens getoond. Hier kunnen alle grootboekrekeninggegevens worden gewijzigd. Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Een grootboekrekening waarop nog geen boekingen zijn ingevoerd kan verwijderd worden door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

De grootboekrekeningen kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of .

Aanmaken verplichtingen

Met deze menuoptie worden alle verplichten van de ledendebiteuren, voor zover dat nog niet is gebeurd, aangemaakt in het verkoopdagboek. Het contributiebedrag, zoals dat per soort ledendebiteuren vastgelegd kan worden in de seizoengegevens, wordt hierbij in de boeking opgeslagen.

Deze menuoptie kan dus na elke toevoeging van leden gebruikt worden.

Bijwerken Deb/Cred administratie

Met deze menuoptie worden de debet/credit gegevens van alle debiteuren en crediteuren opnieuw bepaald. Dit gebeurt gewoonlijk automatisch na elke wijziging in de boekingsgegevens.

Betalingsagenda

Met deze menuoptie wordt de betalingsagenda voor een bepaalde Bank/Kas grootboekrekening getoond. Bij de start van dit scherm wordt de laatst gebruikte betalingsagenda getoond.

De geplande transacties kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen**

knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van de betreffende transactie kunnen worden ingevoerd. De volgende gegevens kunnen worden ingevoerd:

- De boekdatum
- Het bedrag van de transactie
- De omschrijving van de transactie
- Debet/Credit boeking

Vervolgens kan het type transactie worden gekozen:

- Standaard betaling
Hierbij kan de rekening worden gekozen waarop de transactie wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.
- Betaling van debiteur.
Hierbij kan de debiteur worden gekozen waarvoor de transactie wordt ingevoerd. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.
- Betaling aan crediteur.
Hierbij kan de crediteur worden gekozen waarvoor de transactie wordt ingevoerd. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

De geplande transacties kunnen in dit scherm worden verwijderd door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk.

Verder kunnen geplande transacties worden geboekt in de financiële administratie door op de **Boeken** knop in de knoppenbalk.

In een grafiek wordt het verloop van het saldo van de betreffende Bank/Kas grootboekrekening in het lopende seizoen getoond.

Overzichten

Van de financiële administratie zijn een aantal overzichten van het actuele seizoen op te vragen. Van elk overzicht is een ASCII bestand en een rapport te maken via de knoppen en in de knoppenbalk.

De volgende overzichten zijn op te vragen:

Balans

Met deze menuoptie worden de boekingen in het actuele seizoen op de balansrekeningen getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rekeningnummer
- De omschrijving
- Het totaal aan debet bedragen
- Het totaal aan credit bedragen
- Het verschil tussen het totaal aan debet en credit bedragen over alle rekeningen wordt als winst c.q. verlies weergegeven.

Resultatenrekening

Met deze menuoptie worden de boekingen in het actuele seizoen op de resultatenrekeningen getoond. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- Het rekeningnummer
- De omschrijving
- Het totaal aan debet bedragen
- Het totaal aan credit bedragen
- Het verschil tussen het totaal aan debet en credit bedragen over alle rekeningen wordt als winst c.q. verlies weergegeven.

Openstaande posten

Met deze menuoptie worden de boekingen in het actuele seizoen getoond uit de debet/credit administratie die een verschilsaldo hebben. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- De relatie (debiteur/crediteur)
- Het totaal aan debet bedragen
- Het totaal aan credit bedragen
- Het totaal aan debet en credit bedragen over alle relaties wordt onder in het scherm weergegeven.

Rekeningoverzicht

Met deze menuoptie worden de boekingen in het actuele seizoen getoond van een te selecteren rekening. De volgende gegevens worden gepresenteerd:

- De boekdatum
- Het dagboek
- Het boekstuk
- Het afschriftnummer
- De omschrijving
- Het debet bedrag
- Het credit bedrag
- Het totaal aan debet en credit bedragen over alle boekingen wordt onder in het scherm weergegeven.

Boeken

Van alle ingevoerde dagboeken zijn de boekingen op te vragen, in te voeren, te wijzigen en te verwijderen. Nadat een dagboek uit het menu is gekozen wordt een scherm getoond waarin alle ingevoerde boekingen voor dit dagboek worden getoond.

Boeking toevoegen

De boekingen kunnen in dit scherm worden toegevoegd door op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk te klikken. Er verschijnt dan een scherm waarin de gegevens van het betreffende dagboek kunnen worden ingevoerd. Per soort dagboek kunnen de volgende gegevens worden ingevoerd:

Inkoop dagboek

In het bovenste deel van het scherm moeten de boekstukgegevens worden ingevoerd. De volgende gegevens zijn in te voeren:

- De boekdatum
- De omschrijving van de boeking
- Het totaalbedrag van de boeking
- De crediteur

Wanneer de boekstukgegevens zijn ingevoerd wordt er vervolgens één boekingsregel getoond. De omschrijving en het bedrag worden overgenomen van het boekstuk. Deze kunnen gewijzigd worden. Vervolgens kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.

Wanneer de boeking uit meer dan 1 regel bestaat kunnen regels toegevoegd worden door

op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken. Bij elke regel kunnen omschrijving, bedrag en rekening verschillend zijn. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken wordt de geselecteerde regel weer verwijderd. Zorg ervoor dat de som van de bedragen van alle regels gelijk is aan het boekstukbedrag.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk van het boekstuk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Verkoop dagboek

In het bovenste deel van het scherm moeten de boekstukgegevens worden ingevoerd. De volgende gegevens zijn in te voeren:

- De boekdatum
- De omschrijving van de boeking
- Het totaalbedrag van de boeking
- De debiteur

Wanneer de boekstukgegevens zijn ingevoerd wordt er vervolgens één boekingsregel getoond. De omschrijving en het bedrag worden overgenomen van het boekstuk. Deze kunnen gewijzigd worden. Vervolgens kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.

Wanneer de boeking uit meer dan 1 regel bestaat kunnen deze toegevoegd worden door op

de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken. Bij elke regel kunnen omschrijving, bedrag en rekening verschillend zijn. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken wordt de geselecteerde regel weer verwijderd. Zorg ervoor dat de som van de bedragen van alle regels gelijk is aan het boekstukbedrag.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk van het boekstuk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Kas dagboek

In het bovenste deel van het scherm moeten de boekstukgegevens worden ingevoerd. De volgende gegevens zijn in te voeren:

- De boekdatum
- De omschrijving van de boeking

Wanneer de boekstukgegevens zijn ingevoerd wordt er vervolgens één boekingsregel getoond. De omschrijving wordt overgenomen van het boekstuk. Deze kan gewijzigd worden. Vervolgens moet het bedrag worden ingevuld en kan een ander soort betaling worden gekozen:

- Standaard betaling.

Hierbij kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.

- Betaling aan crediteur.

Hierbij kan de crediteur worden gekozen waaraan de betaling is gedaan. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het verkoopdagboek als de rekening van de relatie.

- Betaling van debiteur.

Hierbij kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het inkoopdagboek als de rekening van de relatie.

Wanneer de boeking uit meer dan 1 regel bestaat kunnen regels toegevoegd worden door

op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken. Bij elke regel kunnen omschrijving, bedrag en soort betaling verschillend zijn. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken wordt de geselecteerde regel weer verwijderd. Zorg ervoor dat de som van de bedragen van alle regels gelijk is aan het boekstukbedrag.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk van het boekstuk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Bank/Giro dagboek

In het bovenste deel van het scherm moeten de boekstukgegevens worden ingevoerd. De volgende gegevens zijn in te voeren:

- De boekdatum
- De omschrijving van de boeking
- Het beginbedrag van de boeking
- Het eindbedrag van de boeking
- Het afschriftnummer

Wanneer de boekstukgegevens zijn ingevoerd wordt er vervolgens één boekingsregel getoond. De omschrijving en het bedrag worden overgenomen van het boekstuk. Deze kunnen gewijzigd worden. Vervolgens kan een ander soort betaling worden gekozen:

- Standaard betaling.
Hierbij kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.
- Betaling van debiteur.
Hierbij kan de debiteur worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het verkoopdagboek als de rekening van de relatie.
- Betaling aan crediteur.
Hierbij kan de crediteur worden gekozen waaraan de betaling is gedaan. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het verkoopdagboek als de rekening van de relatie.

Wanneer de boeking uit meer dan 1 regel bestaat kunnen regels toegevoegd worden door op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken. Bij elke regel kunnen omschrijving, bedrag en soort betaling verschillend zijn. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken wordt de geselecteerde regel weer verwijderd. Zorg ervoor dat de som van de bedragen van alle regels gelijk is aan het boekstukbedrag.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk van het boekstuk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Memoriaal dagboek

In het bovenste deel van het scherm moeten de boekstukgegevens worden ingevoerd. De volgende gegevens zijn in te voeren:

- De boekdatum
- De omschrijving van de boeking

Wanneer de boekstukgegevens zijn ingevoerd, wordt er vervolgens één boekstukregel getoond. De omschrijving wordt overgenomen van het boekstuk. Deze kan gewijzigd worden. Vervolgens moet het bedrag worden ingevuld en kan een andere soort betaling worden gekozen:

- Standaard betaling.
Hierbij kan de rekening worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast.
- Betaling van debiteur.
Hierbij kan de debiteur worden gekozen waarop de boekingsregel wordt geboekt. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het verkoopdagboek als de rekening van de relatie.
- Betaling aan crediteur.
Hierbij kan de crediteur worden gekozen waaraan de betaling is gedaan. Van deze rekening wordt de debet/credit indicatie overgenomen waarna deze zo nodig kan worden aangepast. Voor de betaling kan voor de tegenrekening via de knop "Rekening van:" gekozen worden tussen de rekening van het dagboek die gekoppeld is aan het verkoopdagboek als de rekening van de relatie.

De boeking moet uit meer dan 1 regel bestaan. Regels kunnen toegevoegd worden door op de **Toevoegen** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken. Bij elke regel kunnen omschrijving, bedrag en soort betaling verschillend zijn. Door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk van de boekstukgegevens te klikken wordt de geselecteerde regel weer verwijderd. Zorg ervoor dat de som van de bedragen van alle regels gelijk is aan nul.

Door vervolgens op de **Toevoegen** knop: in de knoppenbalk van het boekstuk te klikken worden de gegevens opgeslagen.

Boeking wijzigen

Door op de **Wijzig** knop in de knoppenbalk te klikken worden van de geselecteerde boekingen de gegevens getoond. Hier kunnen alle boekstukgegevens worden gewijzigd.

Nadat de wijzigingen zijn ingevoerd druk je op de **Ok** knop in de knoppenbalk om deze op te slaan.

Boeking verwijderen

Een boeking kan verwijderd worden door op de **Verwijder** knop in de knoppenbalk te klikken.

Boeking printen

De boekingenlijst kun je vervolgens uitprinten of opslaan in een ASCII bestand door in de knoppenbalk de volgende knoppen te klikken: of .

